

OOPERI FANTOOM

ESITLEB

Originaali lavastaja / Originally directed by **Harold Prince**
Orkestratsioonid / Orchestrations by **David Cullen & Andrew Lloyd Webber**
Originaalproduksioon / Original production by Cameron Mackintosh Ltd & the Really Useful Group Ltd.

Richard Stilgoe & Andrew Lloyd Webberi libreto põhineb Gaston Leroux' romaanil „Le Fantôme de l'Opéra”
Book by Richard Stilgoe and Andrew Lloyd Webber based on the novel “Le Fantôme de l'Opéra” by Gaston Leroux
Koostöös Really Useful Group Ltd-ga / By arrangement with The Really Useful Group Ltd
Phantom logo © & ™ 1986 The Really Useful Group Ltd.

Muusika / Music by **ANDREW LLOYD WEBBER**

Laulusõnad / Lyrics by **CHARLES HART**

Täiendavad laulusõnad / Additional lyrics by **RICHARD STILGOE**

OPPERI- FANTOOM

Muusikal / Musical

OOPERIFANTOOM THE PHANTOM OF THE OPERA

Tõlkija / Translation by LEELO TUNGAL

Esiatendus 4. oktoobril 2014 Vanemuise suures majas

Premiere on October 4, 2014 in the Grand Building of the Vanemuine Theatre

Lavastaja / Directed by – GEORG MALVIUS (Rootsi / Sweden)

Muusikajuht / Musical Director – TARMO LEINATAMM

Dirigent / Conductor – MARTIN SILDOS

Lavakunstnik / Production design by – IIR HERMELIIN

Kostüümikunstnik / Costume design by – ELLEN CAIRNS (Šotimaa / Scotland)

Valguskunstnik / Lighting Design by – PALLE PALMÉ (Rootsi / Sweden)

Koreograaf / Choreography by – ADRIENNE ÅBJÖRN (Rootsi / Sweden)

Helirežissöör / Sound Design by – TOOMAS PAIDRA

Videokunstnik / Video by – TAAVI VARM

Repetiitor / Repetitor – RITA DOLGIHH

Kontsertmeistrid / Rehearsal pianists – ELE SONN, KATRIN NUUME, MARGUS RIIMAA

Peakoormeister / Chief Chorus Master – PIRET TALTS

Lavastaja assistendid / Assistants to the Stage Director – MEELIS HANSING, KRISTO TOOTS

Inspitsendid / Stage Managers – MEELIS HANSING, ÜLLE TINN

Lavastaja tõlk (koor) / Director's interpreter (choir) – LIINA TORDIK

Stephen Hanseni keelekonsultant / Stephen Hansen's consulting assistant
on Estonian language – SAALE RANDARU

Tiitrid / Subtitles – RAGNE SAUL

Pürotehnikud / Stage pyrotechnicians: LAURI JALUKSE (Tulekild Ilutulestikud OÜ) &
HANNU AARIO (Soome RO / Finnish National Opera)

Lendamismehhanismid / Mechanical flying systems: Alger Vedler (Airfun OÜ)

Osatäitjad / Cast

Ooperifantoom / Phantom of the Opera – STEPHEN HANSEN (Norra / Norway), KALLE SEPP

Christine Daaé – HANNA-LIINA VÕSA, MARIA LISTRA

Raoul, Chagny vikont / Raoul, Vicomte de Chagny – KOIT TOOME, KALLE SEPP

Carlotta Giudicelli – PIRJO PÜVI, KRISTINA VÄHI

Monsieur André – PRIIT STRANDBERG, KALLE SEPP

Monsieur Firmin – LAURI LIIV, SIMO BREEDE

Madam Giry – MERLE JALAKAS, JANIKA SILLAMAA

Ubaldo Piangi – REIGO TAMM, AIVAR KASESTE

Meg Giry – HEDI MAAROOS, LINDA KOLDE

Oksjonipidaja / Aukioneer – SIMO BREEDE, RASMUS KULL

Monsieur Reyer – RASMUS KULL, SIMO BREEDE

Joseph Buquet – SIMO BREEDE, RASMUS KULL

Lefevre – AIVAR KALLASTE

Kammerneitsi / Confidante („Il Muto”) – SIIRI KOODRES

I keigar / I Fop („Il Muto”) – RISTO ORAV

II keigar / II Fop („Il Muto”) – OLIVER TIMMUSK

Don Attilio („Il Muto”) – MÄRT JAKOBSON, UKU-MARKUS SIMMERMANN

Tuletõrjeülem / Fire Chief – ERKKI REBANE

Portjee / Porter – GERMAN GHOLAMI

Tuletõrjuja / Fireman – ELMAR POOL

Snaiper / Marksman – UKU-MARKUS SIMMERMANN

Passarino – OLIVER TIMMUSK

õimatu unistus

Fantoom Londonis

Aastaid tagasi nägin ma „Ooperifantoomi” Londonis ja vaatasin etendust nagu väike laps – avari silmadega ja lummatult ahmides iga liigutust laval. Maria Bjornsoni lavakujundus oli oma ajas tõeliselt unikaalne ja silmatorkavalt eriline. See oli kütkestav lavastus ja ma ei osanud eales unistadagi, et ühel päeval olen mina üks esimesi lavastajaid maailmas, kellel on privileeg luua selle imelise materjali põhjal uus ja ainulaadne lavastus. Loodan, et suudan jutustada selle loo läbi värske silmapaari ja uudest vaatenurgast, nagu mul läks õnneks lavastusega „Hüljatud”.

Meie kontseptsiooni taust

Muusikali ühe tegelase Madam Giry arvates on Fantoomi moondunud nägu talle sündides kaasa antud. Mina usun, et talle sai lapsena osaks vägivald ning tema põlenud nägu oli sõja tagajärg. Halvad inimesed vajutasid pitseri kogu tema elule. Hirmsa õnnetuse tagajärjel hoiti teda puuris ja näidati tsirkuses nagu looma. Tema lapsepõlv hääbus peksu ja mõnituste taustal. Tänapäeval näidatakse meile pidevalt kohutavaid pilte lastest üle terve maailma, kes sõjas sandistatuna istuvad hävitatud kodu varemetel, keda kasutatakse sõduritena ja sunnitakse jõledatele tegudele teiste omavanuste ja täiskasvanute vastu. Ma usun, et just sellel põhjusel on Fantoom kogunud endasse sedavõrd palju viha ning otsustanud elada väljaspool jälestusväärseks muutunud ühiskonda. Tema raev on suunatud eelkõige nende vastu, kes sõda au sees hoiavad.

Samamoodi vajutas sõda pitseri ka Eestile. Teises maailmasõjas hävisid nii Vanemuine kui Estonia ning seda mälu pilti kasutame ka lavastuse alguses – et ehitada pärast laastavat sõda üles uus teater ja uus tulevik.

Fantoomi isik

Fantoomi iseloomul on väga palju tahke – milline on üldse tema liikumapanev jõud? On see armastus, lummatumus ja kinnismõtteline kiindumus noorde andekasse tüdrukusse? Kätemaks inimkonna ebainimlikkuse eest? On ta valesti mõistetud ja hulluse piirimail kõikuv loovisik, kes otsib tunnustust heliloojana? On selleks jõuks üksindus? Nimekiri on lõputu ja Fantoomi iseloom keeruline, kuid seda huvitavam välja voolida.

Järelsõna

Ma võiksin kirjutada terve uurimustöö sellest meeletust tööst ja käänulisest teekonnast, mida mööda sai “Ooperifantoom” publikuni toodud. Lauljate-näitlejate, tehniliste töötajate ja üldse kogu teatri ühine pühendumine sellele lavastusele sai alguse juba aasta tagasi, ammu enne proovide algust. Ma loodan, et see seiklus on nauditav ka teie jaoks ning te lahkute saalist ühe võrratu kogemuse võrra rikkamana.

Georg Malvius, lavastaja

Teater Vanemuine 1944

Ida Urbel (Vanemuise peaballettmeister 1957–1974):

1939. aasta septembris said vanemuislased endale Baltikumi moodsaima ja paremini sisustatud teatrimaja. /.../ 1944. aasta sügis oli väga ilus. Esimene pilt Tartust oli kohutav. Meie silmad pidid uskuma, et Vanemuine seisab varemeis. ...Meie toredast tantsutrupist polnud peaaegu kedagi järele jäänud. Istusime Väljaotsaga (Udo Väljaots – tantsija, hilisem ooperilavastaja. Toim.) koos ja leidsime lohutust sellest, et Estonias on lood veel hüllemad: trupp oli küll osaliselt alles, aga juht Rahel Olbrei ja primabaleriin Klaudia Maldutis olid võõrsile rännanud. Meil olid esitantsijad Otsus ja Väljaots olemas, mina (Ida Urbel. Toim.) kah. /.../ Kuid kõigepealt algas üks suur taastamistöö, et oleks koht, kus teatrit teha. Vanemuislaste uueks koduks sai nn väike maja, Saksa Käsitöölise Seltsi hoone. Üle tänava asuvasse majja kolis kantseleirahvas ja meie ka. /.../ Ird (Kaarel Ird, teatrijuht. Toim.) oli väga agar inimesi tööle panema, tema entusiasm kandus meilegi üle. Kõik tegutsesid, kõik taastasid. Hoogtöö korras ja kõik koos koristasime põlenud teatrihoone territooriumi. Meie ooperiprimadonna Linda Tanni töötas oskuslikult kelluga, ladus müüri. Ka mina sain oma arvates kangelasteoga hakkama: olin vedanud ühel päeval rekordarvu kärutäisi ja selle eest premeeriti kostüümiriidega, mida oli tõesti väga tarvis. Balletirahva harjutusruumi vedasime põlenud Vanemuise publikupoolses garderoobis allesjäänud trepi käsipuud endale stangedeks. Kütteprobleem nii teatrimajas kui mujal „lahendati” sellega, et mehed käisid pidevalt metsas puuvargil.

(Katkend Helga Aumere raamatust „Ida Urbel” 1989)

The Impossible Dream

Phantom in London

Many years ago I saw “The Phantom of the Opera” in London and was transformed into a small, wide eyed child who watched every movement on stage with delight. Maria Bjornson’s set design was truly unique for the time and quite outstanding. It was a fascinating production and I never believed that I would one day be among one of the first directors in the world privileged to create a totally new and unique production of this amazing material. Just as I was able to do with “Les Miserables”, I hope to be able to tell the story from a fresh perspective and through new eyes.

The background to our concept

Madame Giry, a character in the musical, thinks that perhaps the Phantom’s disfigured face is congenital. I believe that he was a victim of violence as a child and that his burned face is a result of warfare. His entire life has been scarred by evil people. Because of his injury, he was caged and shown like an animal in the circus. His childhood was lost to constant beatings and mockery.

Today we are bombarded by terrible images from all over world of children who have been maimed in warfare in the ruins of their homes or used and abused as child soldiers to commit terrible atrocities against other children and adults. I believe it is for this reason that the Phantom has built up so much hate inside himself and chooses to live outside the society he abhors. His rage is primarily against those who revere war.

Similarly, war has scarred Estonia in the past. During World War II, Vanemuine and Estonia Theatre were destroyed and we use this imagery at the start of the performance – to build a new theatre and future after a devastating war.

The character of the Phantom

There are so many facets to the Phantom’s personality - what is his driving force? Is it his love, fascination and obsession with a young, beautiful and talented girl? Revenge against the inhumanity of man? Is he a misunderstood creative, bordering on insanity, who longs for recognition a composer? Is it loneliness? The list is endless and makes the character so complex and interesting to portray.

Afterword

I could write a thesis about the painstaking work and journey involved in bringing this “Phantom of the Opera” to the audience. The dedicated team of artists, technical staff and everyone in the theatre that have striven for the past year to bring this production to fruition even before rehearsals started. I sincerely hope that you too enjoy the adventure and that you have a truly wonderful experience.

Georg Malvius, the Director

Theatre Vanemuine 1944

Ida Urbel (Senior Ballet Master at the Vanemuine Theatre 1957–1974):

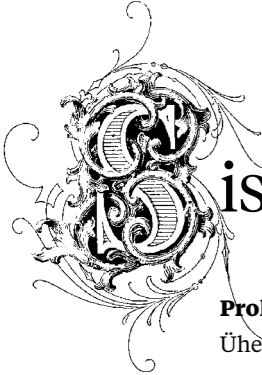
In September 1939 the ensemble of Vanemuine was welcomed to the most up-to-date and the best equipped theatre house in the Baltic States/.../

The autumn of 1944 was most beautiful. The first glance at Tartu was horrifying. Our eyes had to take in the fact that Vanemuine stood in ruins... There was almost nobody left of our wonderful dance troupe. We were sitting with Väljaots (Udo Väljaots – dancer and later opera director. Editor’s comment) and found consolation in the fact that the Estonia theatre was in a far worse state. Although the ensemble was still partly there, its leader Rahel Olbrei and prima ballerina Klaudia Maldutis had gone abroad. We still had our leading dancers Otsus and Väljaots, and me (Ida Urbel. Editor’s comment), as well. /.../

But first major restoration works had to be commenced – so that we would have a place to perform in. The ensemble of Vanemuine found a new home in the so-called small building, that of the Handwerkverein. The office staff moved into the house across the street and so did we. /.../

Ird (Kaarel Ird, theatre manager. Editor’s comment) was very keen on assigning people to different tasks and his enthusiasm rubbed off on us as well. Everybody was busy, everybody was restoring the building. In the form of campaign work and all of us doing it together – we were cleaning up the territory of the burnt theatre building. Our opera prima donna Linda Tanni was good at working with a trowel, building a wall. I also pulled off a heroic deed, I thought – one day I beat the record of cartloads being pulled and I was awarded a piece of costume fabric for doing that – it was something I really needed. In the practicing room for the ballet we used the handrails that had been left untouched in the burnt cloakroom to the side of the audience as back bars. The heating problem both in the theatre house and elsewhere was „fixed“ by men regularly stealing wood from the forest.

(Extracts from Helga Aumere’s book Ida Urbel, 1989)

isukokkuvõte

Proloog

Ühes purustatud teatrimajas 1945. aastal.

Teatri ülesehitamise tarvis raha kogumiseks korraldatud oksjonil teeb Chagny vikont Raoul pakkumise veidrale mängutoosile, mis tundub talle seostuvat mingi erilise mälestusega. Kui aga lagedale ilmuvad katkise kroonlühtri jäänused, kandume me sujuvalt Raouli noorusaega, kus kroonlühter särab täies hiilguses ooperimaja kuppellaes.

Stseen 1

Käivad uue ooperi *Hannibal* proovid. Saabub ooperimaja juht Lefevre ja seletab trupile, et kavatseb jääda pensionile. Ta tutvustab uusi juhte Andréd ja Firmini. André palub primadonna Carlottal esitada aaria, äkitselt aga kukub maalitud dekoratsioon stangedelt alla ning Carlotta pääseb napilt surmast. Carlotta tormab minema, jättes lavastuse ilma peaosaliseta. Uued juhid avastavad, et teatris on ka varem toimunud mitmeid õnnetusi. Ballettmeister Madame Giry ulatab juhtidele teate “ooperikummituselt”, milles viimane nõuab töötasu ja tasuta looži ooperiteatris. Madame Giry tütar Meg soovitab Andréle ja Firminile Carlottat asendama oma kolleegi, tantsijatar Christine Daaéd. Juhid võimaldavad talle prooviesinemise.

Stseen 2

Etenduse ajal on juhtide loožist kuulda entusiastlikku poolehoidu uuele tähele. See tuleb noorelt Raoulilt, ooperimaja patroonilt.

Stseen 3

Pärast etendust küsib Meg Christine’ilt tema salajase õpetaja kohta, kuid Christine vastab ainult, et tema õpetajaks on muusikaingel, kelle tulekut ennustas juba tema kadunud isa. Christine’i etteastet saadavad üksmeelsed ovatsioonid ning Raoul läheb lava taha, et teda õnnitleda. Selgub aga, et tegemist on taaskohtumisega, sest mõlemale meenub, et väiksenä mängiti koos.

Stseen 4

Niipea, kui Christine jääb üksinda, ilmub peegli taha kellegi kuju. See on Fantoom, tema õpetaja, keda ta ei ole kunagi näinud – tema muusikaingel. Fantoom tõmbab Christine’i peegli taha pimedusse ja kui Raoul naaseb, on ruum tühi.

Stseen 5

Christine juhitakse ooperimaja alla. Koos Fantoomiga ületavad nad järve ja jõuavad Fantoomi maa-alusesse koopasse. Fantoom selgitab, et ta on helilooja ja Christine on olnud talle inspiratsiooniks. Ta õpetab tüdrukut selleks, et Christine saaks laulda tema muusikat.

Christine langeb transsi ning ärkab järgmisel hommikul mängutoosi heli peale. Pilt peeglis hirmutab teda. Pildil on väike poiss, kelle nägu on sõjas põlenud. Christine näeb vaimusilmas sõdadest ja vägivallast rüüstatud tulevikumaailma. Hirmust lummatuna võtab Christine Fantoomi näolt maski.

Fantoomi viha lahtub ja muutub sügavaks kurbuseks ning Christine’is tärkab tema vastu kiindumus. Fantoom nõustub viima tüdruku tagasi välismaailma, mille eest ta soovis Christine’i kaitsta.

Stseen 6

Ooperimaja lava taga näeb lavatehnik Buquet neid kahte maa alt välja ilmumas. Madame Giry manitseb teda keelt hammaste taga hoidma.

Stseen 7

Christine’i kadumine on tekitanud ooperimajas segaduse. Kõik on saanud teateid Fantoomilt. Fantoom nõuab, et ooperi *Il Muto* eelseisval taasesietendusel oleks naispeaosas Carlotta asemel Christine. Levivad kuuldused Christine’i tagasitulekust, kuid teatrijuhid kinnitavad Carlottale, et nad ei kavatse Fantoomi nõudmistele alluda. Kõlab Fantoomi hääl, mis ähvardab ennekuulmatu hävinguga.

Stseen 8

Ooperis *Il Muto* antakse Christine’ile tummroll. Fantoomi hääl teatab taas oma nõudmised ning kui neid eiratakse, muudab ta Carlotta lauluhääle konna krooksumiseks. Primadonna kõrvaldatakse lavalt ning tema asemele asub Christine. Kuid Fantoom ei kao, mida tõestab stangedelt kukkuv Buquet’ surnukeha, nõör kaela ümber.

Stseen 9

Järgnevas paanikas pagevad Christine ja Raoul ooperimaja katusele. Nad otsustavad öösel koos põgeneda. Fantoom ilmub oma salapaigast, kus ta on kõike pealt kuulnud ning vannub kättemaksu. Kui Christine ja ülejäänud näitetrupp publikule kummardavad, kukub kroonlühter laest kildudeks .

Vaheaeg

Stseen 10

Maskiballil tähistavad kõik uue aasta algust ja Fantoomi kadumist. Raoul ja Christine on salaja kihlunud ja Raoul palub Christine’il selle kõigile teatavaks teha.

Fantoomi mõjuvõim viib Christine’i hirmude ebareaalsesse maailma, kus ta näeb Fantoomi igal pool enda ümber.

Tagasi reaalsuses, pidustuste haripunktis ilmub trepile veider kuju. Fantoom on tagasi tulnud. Ta heidab André’le ja Raoulile oma uue ooperi *Don Juan Triumphant* noodid ning nõuab selle lavastamist. Ta võtab Christine’ilt kihlasõrmuse. Kõik põgenevad.

Stseen 11

Lava taga pärib Raoul Madame Girylt aru Fantoomi isiku kohta. Giry räägib loo väikesest poisist, kelle välimus on põlengu tagajärjel groteskselt moondunud. Teda näidatakse rändnäitustel puuris kui ebardit ning kiusatakse julmalt, kuid tal õnnestub põgeneda ning arvatakse, et ta on surnud. Siiski elab ta kusagil suures ooperimajas.

Fantoom on intelligentne, loominguline ja leidlik mees, kuid ta vihkab maailma, mis on teda nii halvasti kohelnud.

Stseen 12

Raoul mõtleb välja plaani, kuidas Fantoomi tema enda ooperit kasutades lõksu meelitada. Kui Christine nõustub peaosas laulma, tuleb Fantoom kindlasti kohale. Ustele aga pannakse valvurid ja ukсед lukustatakse ning Fantoom ei pääse põgenema. Christine nõustub kurvalt. Lauljad on hädas kakofoonilise muusika õppimisega, kuid kõik hakkab imekombel laabuma, kui klaver ootamatult ise mängima hakkab ning otsekui hüpnotiseeritud lauljate esitus kõlab täiesti veatult. Kõik põgenevad hirmunult.

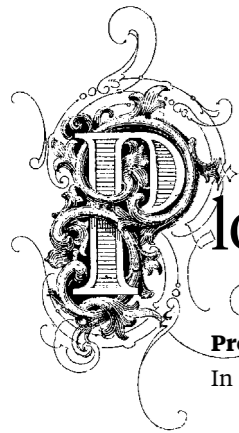
Stseen 13

Christine läheb isa hauale. Surnuaial ilmub tema juurde Fantoom, kelle hüpnootiline mõju Christine’i üle Raouli saabudes siiski kaob. Raevunult vannub Fantoom kättemaksu neile mõlemale.

Stseen 14

Viimases stseenis mõistab Christine, et etenduses mängib Piangi asemel Don Juani rolli Fantoom. Nende dueti lõppedes tõmbab Christine tema näolt maski. Ümbritsevatest politseinikest hoolimata õnnestub Fantoomil põgeneda ning ta veab Christine’i endaga kaasa. Leitakse surnuks kägistatud Piangi.

Madame Giry nõustub juhatama Raouli Fantoomi pelgupaika. Neile järgneb vihane rahvamass. Maa-aluses koopas sunnib Christine Fantoomi tunnistama, et hävitatud ei ole mitte tema välimus, vaid hoopis tema hing. Fantoom püüab veelkord veenda Christine’i, et välismaailm on vägivaldne ja kuri ning kui Christine jääb temaga, siis saab ta elada rahus. Ilmub Raoul ja Fantoom võtab ta kinni. Ta paneb Christine’i valiku ette: Christine kas jääb koos temaga igaveseks maa alla või peab pealt vaatama, kuidas Raoul sureb. Kuid mõistes siis äkki kahe noore vahelist armastust Fantoom leebub ning laseb neil minna. Vihane rahvas läheneb koopale, kuid Fantoomist on jarel üksnes valge mask.

Plot Summary

Prologue

In a demolished theatre in 1945.

At an auction to rebuild the opera house an old man, Raoul, Vicomte de Chagny, bids for a strange music box which seems to hold for him some special memory. The remnants of a chandelier are revealed and we are swept back to the time of Raoul's youth, when the chandelier hung in splendour from the dome of the Opera House.

Scene 1

A new opera, *Hannibal*, is in rehearsal. Lefevre, manager of the Opera House, arrives and explains to the company that he is retiring. He introduces the new managers, André and Firmin. André asks the prima donna, Carlotta, to sing a solo, but a backdrop falls suddenly from the flies, almost killing her. Carlotta storms out, leaving the new production without a star. The new managers learn that there have been too many accidents. Madame Girya, the ballet mistress, hands the managers a note from the "opera ghost" demanding a salary and a free box at the opera. Meg, Madame Girya's daughter, suggests to André and Firmin that her friend and fellow dancer Christine Daaé could take Carlotta's place. The managers grant her an audition.

Scene 2

At the performance from the managers' box, the young Raoul, patron of the Opera House, voices his enthusiasm for the new star.

Scene 3

After the Gala, Meg asks Christine about her mysterious teacher, but Christine can only tell Meg that he is the Angel of Music whom her late father had always promised would one day visit her. Christine's performance is met with unanimous approval and Raoul goes backstage to congratulate her. The meeting becomes a reunion, both realising that they used to play together as children.

Scene 4

As soon as Christine is alone, a figure appears behind the mirror. It is the Phantom, the teacher whom she has never seen – her Angel of Music. The Phantom draws Christine into the dark beyond the mirror and, when Raoul returns, the room is empty.

Scene 5

Christine is led beneath the Opera House. They cross a lake and arrive at the Phantom's subterranean lair. The Phantom explains that he is a composer and she has been his inspiration. He is teaching her so that she can sing his music.

Christine falls into a trance, waking the following morning to the sound of the music box.

The picture in the mirror in the room is frightening her. It's a picture of a little boy's face burned in a war. She sees the future of violence and wars in a demolished world.

Driven by widespread fear she takes off the mask from the Phantom's face. His anger dissolves into sorrow and Christine feels herself almost reciprocating his affection. The Phantom agrees to return her to the outside world he wished to protect her from!

Scene 6

Backstage at the Opera, Buquet, the flyman, catches sight of the two reemerging from below. Madame Girya cautions him to hold his tongue.

Scene 7

Meanwhile the Opera has been thrown into confusion by Christine's disappearance. Everyone has received notes from the Phantom. The Phantom demands that Carlotta be replaced by Christine as leading lady

in a forthcoming revival of the opera *Il Muto*. News arrives of Christine's return, but the managers assure Carlotta that no heed will be paid to the Phantom's demands. The Phantom's voice is heard threatening a disaster beyond imagination.

Scene 8

Il Muto is performed with Christine cast in a silent role. The Phantom's voice reiterates his demands and, when these are ignored, he causes Carlotta to emit the croak of a frog instead of singing. As the indisposed prima donna is led away, Christine takes her place. But the Phantom is still much in evidence as the body of Buquet drops from the flies with a rope around his neck.

Scene 9

In the ensuing pandemonium Christine flees with Raoul to the safety of the roof of the Opera House. They agree to leave together that night. The Phantom emerges from his hiding place, where he has heard everything, and vows vengeance. As Christine and the cast take their bows, the chandelier crashes down from the ceiling.

Interval

Scene 10

At a masquerade, everybody celebrates the New Year and the disappearance of the Phantom. Raoul and Christine have secretly become engaged and Raoul asks her to make it public.

Christine is driven by the Phantom into a world of fear and terror. She sees Phantoms everywhere around her. Back in reality, at the height of the festivities a strange figure appears at the staircase. The Phantom has returned. He flings to André and Raoul the score of his new opera, *Don Juan Triumphant*, commanding that it be performed.

He takes the engagement ring from Christine. Everyone runs away.

Scene 11

Backstage, Raoul asks Madame Girya about the identity of the Phantom.

She tells him a story about a little boy burned and made to a freak – a physical monstrosity. Shown in a cage in a freak show and hunted by evil of the world he managed to escape and is presumed dead, but in fact he still lives somewhere in the big Opera House.

The Phantom is a man of great intelligence, he is an artist and innovator, but he hates the world that has treated him so badly.

Scene 12

Raoul hits upon a scheme to ensnare the Phantom using his own opera as bait. If Christine agrees to sing the principal role, the Phantom is sure to attend. With the doors locked and guarded he will be unable to escape. Christine unhappily agrees to co-operate. The singers have immense difficulty learning the dissonant score, but their task is mysteriously facilitated when the piano magically takes over and the singers, mesmerised, begin to perform flawlessly. Again fear makes everyone run away from the rehearsal.

Scene 13

Christine visits her father's grave. The Phantom appears to her in the graveyard. His hypnotic influence, however, is broken when Raoul arrives on the scene. Enraged, the Phantom declares war on them both.

Scene 14

In the final scene Christine becomes aware that the Phantom has taken the place of Piangi in the role of Don Juan. As her duet finishes, she tears the mask from his face. Surrounded by the police, the Phantom is nevertheless able to escape, dragging Christine with him. The garrotted body of Piangi is revealed.

Madame Girya agrees to lead Raoul to the Phantom's lair. An angry mob follows. In the underground lair, Christine confronts the Phantom: his true disfigurement lies not in his face but in his soul. The Phantom tries one more time to make her understand that the world outside is violent and evil and if he stays with her she will have a peaceful life. Raoul appears and the Phantom traps him. The Phantom offers Christine a bizarre choice: she must stay with him forever or see Raoul killed. But understanding the love of the young people the Phantom relents and ask them both to go. The mob comes close to the lair, but all that remains of the Phantom is a white mask.

Andrew Lloyd Webber on kirjutanud muusikalid *The Likes of Us*, *Joseph and the Amazing Technicolor Dreamcoat*, *Jesus Christ Superstar*, *By Jeeves*, *Evita*, *Variations* ja *Tell Me On A Sunday*, mis hiljem koondati lavastuseks *Song & Dance*, *Cats*, *Starlight Express*, *The Phantom of the Opera*, *Aspects of Love*, *Sunset Boulevard*, *Whistle Down the Wind*, *The Beautiful Game* ja *The Woman in White*. Ta on loonud muusika filmidele *Gumsoe* ja *The Odessa File* ning vaimuliku teose *Requiem*.

2004. aastal tegi ta „Ooperifantoomist” filmiversiooni, mille režissööriks oli Joel Schumacher ning 2006. aastal unikaalse ja suurejoonelise versiooni samast lavastusest Las Vegases. 2010. aasta märtsis esietendus Londoni Adelphi teatris tema uus muusikal *Love Never Dies*, milles jätkub Fantoomi ja Christine'i lugu.

A. L. Webber korraldas esimesena muusikaliteatrisse kandideerimiseks telekonkursi. BBC hittseriaalis *How Do You Solve a Problem Like Maria?* püüti leida Maria osatäitjat muusikalile *The Sound of Music*. Seriaali tunnustati rahvusvahelise Emmyga. Webber saavutas samasuguse edu seriaaliga *Any Dream Will Do*, milles otsiti osatäitjat muusikali *Joseph and the Amazing Technicolor Dreamcoat* nimirolli. 2008. aastal valis ta BBC jaoks osatäitjad muusikalile „Oliver!”. 2010. aastal töötas Webber koos BBC-ga, et leida uue teatrilavastuse „Võlur Oz” tarbeks Dorothy ja Toto.

Andrew Lloyd Webberit on tunnustatud seitsme Tony, kolme Grammy (sh parima tänapäevase klassikalise heliteose *Requiem* eest), seitsme Olivier', Kuldgloobuse, Oscari, kahe *International Emmy* ja *Praemium Imperiale*'i auhinnaga. Samuti on talle antud Richard Rodgersi auhind suurepärase tulemuste eest muusikaliteatris ja auhind *Kennedy Center Honor*.

Andrew Lloyd Webber on praegu Londonis seitsme teatri omanik, nende hulgas *Theatre Royal Drury Lane* ja *London Palladium*.

1992. aastal anti talle rüütlitiitel ja 1997. aastal eluaegne aadlitiitel.

Andrew Lloyd Webber is the composer of “The Likes of Us”, “Joseph and the Amazing Technicolor Dreamcoat”, “Jesus Christ Superstar”, “By Jeeves”, “Evita”, “Variations” and “Tell Me On A Sunday” later combined as “Song & Dance”, “Cats”, “Starlight Express”, “The Phantom of the Opera”, “Aspects of Love”, “Sunset Boulevard”, “Whistle Down the Wind”, “The Beautiful Game” and “The Woman in White”. He composed the film scores of “Gumshoe” and “The Odessa File”, and a setting of the Latin Mass Requiem.

In 2004 he produced a film version of “The Phantom of the Opera” directed by Joel Schumacher and, in 2006, a unique spectacular version of the show in Las Vegas. In March 2010 his new musical „Love Never Dies“, which continues the story of The Phantom and Christine, will open at London’s Adelphi Theatre.

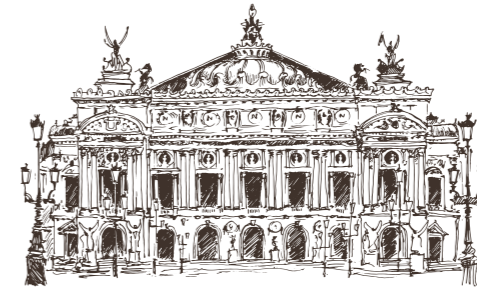
He pioneered television casting for musical theatre with the Emmy award-winning BBC series “How Do You Solve A Problem Like Maria?”. He repeated his success with “Any Dream Will Do” which cast the title role of “Joseph and the Amazing Technicolor Dreamcoat” and in 2008 he cast the musical “Oliver!” for the BBC. In 2010 he will work with the BBC to find Dorothy and Toto for a new theatrical production of “The Wizard of Oz”.

His awards include seven Tonys, three Grammys including Best Contemporary Classical Composition for Requiem, seven Oliviers, a Golden Globe, an Oscar, two International Emmys, the Praemium Imperiale, the Richard Rodgers award for Excellence in Musical Theatre and the Kennedy Center Honor. He currently owns seven London theatres including the Theatre Royal Drury Lane and the London Palladium.

He was knighted in 1992 and created an honorary life peer in 1997.

Andrew Lloyd Webber

Septembris 1986

Igaüks, kes on vähegi tuttav mõne suure ooperimajaga võib kinnitada, et tegemist on inimeste ja koridoride imetabase labüriidiga. 19. sajandi viimase veerandi Pariisi Ooperimaja, kuhu Gaston Leroux „Ooperi-fantoomi” tegevuse seadis, oli igas mõttes täiesti erakordne. Tohtu suur hoone ehitati Charles Garnier’ kavandite järgi 1861-1875 ning sellest kujunes poliitika ja salasepitsuste taimelava. Ooperimajas võimutsevad intriigid ja kuulujutud haarasid enda hõlma nii primadonnad kui lavameistrid, kes kõik rüsesid oma positsiooni pärast, kaitsesid oma territooriumi ja varitsesid samaaegselt uusi võimalusi. Ajal, mil toimub romaani tegevus, oli ooperimajas üle 1500 töötaja ning ooperitruupil oli ooperimaja hoovi all oma hobusetall valgete ratsudega. Isegi tänapäeval töötab seal üle 1000 inimese ja hoones on kaks tegutsevat balletikooli.

Pariisi Ooperimaja saavutas oma väljapaistva positsiooni 18. sajandil. Pärast revolutsiooni taastas Napoleon 1807. aasta reformide käigus ooperimaja hiilguse ja juhtiva positsiooni Pariisis. Vaieldamatult kõige enam esitatud helilooja oli sel ajal Salieri, kelle looming oli repertuaaris ka Leroux’ romaani ilmumisajal. Salieri suurimaks triumfiks Pariisis kujunesid ooperid *Les Danaïdes* (1787) ja *Tarare* (1784). Huvitav on näiteks see, et Mozart hakkas Da Ponte’iga (Mozarti sõber, kolme tema kuulsaima ooperi – *Don Giovanni*, *Figaro pulma* ja *Così fan tutte* – libretist. *Toim.*) koostööd tegema alles pärast seda, kui viimane oli ühes Salieriga saavutanud Prantsusmaal suurejoonelise edu. Ja tõesti, Mozarti teoseid hakati Pariisi Ooperimajas mängima alles 19. sajandi alguses ning isegi siis üsna mugandatud kujul. Salierit tervitati kui Glucki mantlipärijat – Gluck oli ooperimaja 18. sajandi teise poole raudvara ning tema looming mõjutas Salierit tugevalt.

Aga ehk oli tollase ooperimaailma valitseja hoopis Meyerbeer. Tema suursugused ooperid olid muusikaliste komponentide meisterlik sulam. Meyerbeeri muusika oli mõjuv, tema orkestreerimisoskus aitas täiuslikult esile tuua tegelaskujude iseloomu ja ta nautis lavalist vaatamängu. Siinse loo kirjutaja sai sügava hämminguga teada, et 1849. aasta *Le Prophète*’i lavastuses kasutati laval esmakordselt rulluisutamist kui tõmbenumbrit ja lavalise efekti saavutamiseks toodi esimest korda lavale elekter. Tõepoolest, Pariisi Ooperimaja võis oma uuenduslikkuse üle uhke olla. *Isouardi Aladdinis* (1822) toodi esimest korda lavale gaasivalgus.

Seda kõike juhatas ooperimaja peakunstnik Ciceri, oma aja John Napier (matemaatik, logaritmi kasutuselevõtja. *Toim.*). Peamine oli vaatamäng. Nagu kirjutas Victor Hugo oma näidendi *Cromwell* (1827) eessõnas: „Laval peaks olema täiuslikumast täiuslikum reaalsuse illusioon”. Näiteks Pariisi Ooperimaja korraldatud legendaarne Vesuuvi purskamine oli tehtud ehtsate kividega ja üksipäinis lavastuste pealkirjad olid tähendusrikkusest pungil: Rossini *Le Siege de Corinth* (Korintose piiramine), Auberi *La Muette de Portici* (Portici tumm), Meyerbeer *Robert Le Diable* (Saatan Robert) ja loomulikult Gounod’ ooper *Faust*, mis oli Leroux’ romaani fooniks.

Pariisliku ooperimudeli lahutamatu osa oli vaieldamatult ka ballett, mida esitati tavaliselt 3. vaatuse alguses. See võimaldas džentelmenidel õhtustada ning jõuda teatrisse just parajaks ajaks, et oma noori daame tantsuetteastetes imetleda. Nii tekitas *Jockey Club*’is kisa-kära Wagneri ooper *Tannhäuser*, sest selle balletiosa oli klubi liikmete arvates täiesti ebamugavalt varase algusega.

Pariisi Ooperimaja on säilinud enam-vähem samasugusena, nagu romaanis kirjeldatud. Hoone laiub umbes 1,2 hektaril ning mõningase ettekujutuse selle labüriidisüsteemi mahust saab, kui arvestada, et teatrisaal võtab enda alla vähem kui viiendiku kogu alast. Majas on üle seitsmeteistkümne korruse, millest seitse on lava all ning siiani eksisteerib tall ooperi hobuste tarvis. On olemas monument La Carlottale. Mis aga peamine – ooperimaja all asub tõepoolest järv, mis on tegelikult majja sisse planeeritud ja millel on oluline roll stabiliseeriva lisaraskuse tekitajana – veetaset tõstetakse või langetatakse vastavalt seitse korrust kõrgemal asuva lava raskusele.

By Andrew Lloyd Webber
September 1986

Anyone familiar with a large opera house would testify that it is an extraordinary labyrinth of people and passageways, but the Paris Opera House of the last quarter of the nineteenth century, in which Gaston Leroux set *The Phantom of the Opera*, was remarkable by any standards. The huge building was constructed to designs by Charles Garnier from 1861-1875. It was a hotbed of politics and factions. From prima donna to stage-hand, the Opera House was governed by intrigue and rumor; everyone jostling for position, defending their own territory and scrabbling for new. At the time in which the novel is set, the Opera House boasted over fifteen hundred employees and had its own stables of white horses for the opera troupe underneath the forecourt. Even today, it employs over a thousand people and contains two permanent ballet schools within the building.

The Paris Opera House rose to pre-eminence in the eighteenth century. After the Revolution it was restored to its leading position in Paris by Napoleon in the reforms of 1807. Unquestionably among the most performed composers at that time was Salieri, whose music remained in the repertoire at the time of Leroux's novel. Salieri had his greatest triumphs in Paris with *Les Danaïdes* (1787) and *Tarare* (1784). It is interesting that Mozart began to work with Da Ponte after the latter's huge success with Salieri in France. Indeed, Mozart was not performed at the Paris Opera until the early 1800s and then only in a severely adapted form. Salieri was hailed as the natural successor to Gluck, the main force at the opera in the third quarter of the eighteenth century, and was greatly influenced by his music.

But perhaps it was Meyerbeer who reigned supreme. His grand operas were a masterful potpourri of components. His music was accessible, his characterization brilliantly aided by his command of orchestration and he relished stage spectacle. This writer was chastened to learn that the 1849 production of *Le Prophète* was the first to feature roller-skating as a key ingredient and also introduced electric light as an effect. Indeed the Paris Opera always prided itself in its innovation. *Aladdin* (1822) by Isouard introduced gas lighting to the stage.

King of all this was the Opera's chief designer Ciceri, the John Napier of the day. Spectacle was all. Hugo in his preface to *Cromwell* (1827) wrote "the stage should make as complete as possible the illusion of reality". The Paris Opera's eruption of Vesuvius was legendary, employing real stones and the titles of operas alone convey everything: *Le Siege de Corinth* (Rossini), *La Muette de Portici* (Auber), *Robert Le Diable* (Meyerbeer) (noted for its *Phantom of the Nuns* effect) and, of course, Gounod's *Faust*, the opera which is the backdrop to the Leroux novel.

Key also to Paris formula was the ballet. This was usually at the start of Act III. The gentlemen could dine before arriving at the theater in time to see their various young ladies in the corps de ballet. Wagner's *Tannhauser* caused uproar with the Jockey Club because its ballet was placed too early in the production for their members' convenience.

The Paris Opera House survives in much the same form described in the novel. It occupies a three-acre site and some idea of the labyrinthian nature of the building can be appreciated if one considers that the auditorium accounts for less than one fifth of the total space. There are over seventeen storeys, seven of which are below the stage level; the stables for the opera horses still exist. There is a monument to La Carlotta. More important, there really is a lake underneath the building; it is an integral part of the design, and the water level acts as a ballast, raised or lowered, depending on the weight of the stage, seven storeys above it.

ees, kes lõi Fantoomi

Peter Haining
Septembris 1986

Mitmekülgne prantsuse kirjanik ja „Ooperifantoomi” looja Gaston Leroux armastas teatrit kirglikult ning tundub täiesti kohane, et pärast aastatepikkust rassimist kirjanduspõllul, mis hõlmas ajalehearvustuste ja mitmete edutute näidendite kirjutamist, oli just tema see, kes jättis kirjandusse jälje oma romaaniga ühest erilisest episoodist Prantsuse kuulsaima ooperiteatri ajaloo.

Tõele au andes tuleb öelda, et Ooperifantoomi suures populaarsuses on oma osa kino võluvõimul ja headel lavastajatel, kuid Leroux suutis ka raamatulehekülgedel osavalt edasi anda 19. sajandi lõpuosa olustikulist hõngu – oli see ju aeg, mil prantslased janunesid üleloomulike jõudude ja spirituaalse maailma järele.

1868. aastal Pariisis sündinud Gaston Leroux oli ise tegelikult sama huvitav nagu tema teos. Fotod näitavad, et tegemist oli suurt kasvu, üsna priske ning peadligi kammitud mustade juustega vuntsilise mehega, kes riietus moekalt ning kandis kuldseid näpitsprille. Ilmselt oli Gaston Leroux toretsev tegelane, kes hooples kord, et pärineb otseliinis William Vallutajast.

Kuigi tema kirjanduslikud kalduvused tegid temast klassi priimuse, sai energilisest Gastonist laisk tudeng, sest tema isa otsustas, et pojast peab siiski saama advokaat. Gastoni meeli köitis teater ja pole ime, et pärast juuraõpingute lõppu praktikandina ametisse asudes jätkas ta vabal ajal ka kirjutamist.

Tema elu aga võttis uue uue pöörde, kui isa suri ja jättis talle peaaegu miljoni frangi suuruse päranduse. Gaston hülgas koheselt juura ja sukeldus hasartmängudesse (pokker oli tema üks põhilisi pahesid) ning Pariisi värvika seltskonnaelu lainetesse. Vähem kui aastaga suutis ta oma päranduse laiaks lüüa.

Sellest asjaolust liigselt heitumata küsis Leroux 1890. aastal tööd ajalehelt L’Echo de Paris ning tema ülesandeks sai ühendada oma juura-alased teadmised kirega teatri vastu ning asuda ametisse õukonnareporterit ja draamakriitikuna! Uuriva ajakirjaniku töö pakkus Leroux’le sellel eluetapil tõelist rahuldust. Ajaleht võimaldas tal läbi viia uurimusi kohaliku politsei ja valitsuse ametkondade ametiseisundite kuritarvitamise osas ning tema karmid lood mitte ainult ei paljastanud mitmeid korrumppeerunud ametnikke, vaid tegid talle nime ka ajakirjanikuna.

Lisaks andis see amet Leroux’le võimaluse seiklusteks, mis viisid ta igale poole – Soomest Kaspia mereni, läbi Itaalia, Egiptuse ja Maroko. Sündmuste tulipunkti pääsemiseks kasutas ta tihti peale maskeerimist.

Pidev kurnatus ja loomulik soov peret luua töid Gastoni pidevalt ringirändava korrespondendi elust lõpuks välja ning temast sai romaanikirjanik. Tema esimesed raamatud olid verest ja melodramaatikast nõretavad sopakad. 1907. aastal aga lõi ta Edgar Allan Poe ja Sir Arthur Conan Doyle’i eeskujul noore uurija Joseph Rouletabille’i tegelaskuju, kes lahendas lukustatud ruumis toimunud pealtnäha võimatu kuriteo. Raamatu nimeks sai *The Mystery of the Yellow Room* („Kollase ruumi mõistatus.”).

1911. aastal avaldas ta romaani *Le Fantôme de l’Opéra* („Ooperifantoom”), milles kirjeldab lugejale oma tööd kuulsas ooperimajas aset leidnud veidrate sündmuste uurimisel 1880ndatel

aastatel. Ta pajatab oma käigust suure maa-aluse järve juurde, kus Fantoom end varjas ja sellest, et komistas „mõnede õnnetute otsa, kes leidsid ooperimaja keldris otsa Kommuuni veriste sündmuste keerises.”

Raamatu müügiedu jäi siiski kesiseks ja ka arvustused olid nigelad. Mingisugustki avalikku huvi teose vastu tekitas üksnes loo avaldamine järjejutuna Prantsuse, Inglise ja Ameerika ajalehtedes koos sobivalt ilmekate illustratsioonidega Ooperimaja hämarais käikudes ringiuitavast Fantoomist. Järjejutule sattus peale Universal Pictures'i agent, kelle poolt käima lükatud sündmustejada tulemusena jõudis Ooperifantoom 1925. aastal esmakordselt kinolinale ning lennutas sellega filmitäheks Lon Chaney.

Kahjuks ei näinud Leroux ise oma ooperiloo täielikku triumfi, kuigi usutavasti käis ta linasteost Pariisis 1926. aastal siiski vaatamas. Ta oli selleks ajaks raskesti haige ja suri 15. aprillil 1927 ureemia tagajärjel, olles 59-aastane ning selleks hetkeks kirjutanud üle 60 romaani, millest mitte ainuski ei suutnud talle rikkust tuua. Tänapäeval on peale romaanide „Ooperifantoom” ja „Kollase ruumi mõistatus” keeruline leida mõne tema romaani väljaannet.

Oma 75-aastase eksistentsi jooksul on Fantoom kahtlemata jätnud varju oma looja ning tema nimi on muutunud üldtuntuks. Kõigi nende aastate järele tooks see endise ajakirjaniku ja teatrisõbra näole kahtlemata üsnagi vildaka naeratuse!

The Man Who Created the Phantom

By Peter Haining
September 1986

Gaston Leroux, the versatile French author who created The Phantom of the Opera, was a man with an abiding passion for the theatre and it seems appropriate that after years of struggle, writing newspaper reviews and a number of unsuccessful plays, he should have left his mark on literature with a novel about an extraordinary episode in the history of France's greatest opera house.

Admittedly, it has taken the magic of the cinema, and the art of the dramatist to familiarize the public with The Phantom of the Opera, but Leroux also managed to capture in his pages the atmosphere of the times he was writing about – the latter part of the nineteenth century when France was rampant with belief in the supernatural and the spirit world.

Born in Paris in 1868, Gaston Leroux is himself as interesting as his story. Photographs reveal him to have been a big, rather plump man with slicked back dark hair and a moustache, who dressed fashionably and sported a gold pince-nez. He was evidently a flamboyant character and once claimed that his family were directly descended from William the Conqueror.

Although his literary inclinations put him at the top of his class, when his father decided that he was to become a lawyer, Gaston changed from an energetic pupil to an idle student. The theatre was obviously gripping his imagination and, it is not surprising that after he finally completed his legal study and was called to the bar as a probationer, he continued to write in his spare time.

However, the course of his life was changed when his father died suddenly and left him heir to a fortune of almost one million francs. At once, Gaston abandoned the law and flung himself into

a round of gambling, (poker was his particular vice) and pleasure in the colorful society of Paris. In less than a year he had squandered his inheritance.

Not downhearted, Leroux begged a job on L'Echo de Paris in 1890 and was asked to combine his knowledge of the law and love of the theater as court reporter and drama critic! It was as an investigative reporter that Leroux found the greatest satisfaction at this period of his life. His paper allowed him to probe suspected malpractice in the local police force and public administration and his hard-hitting reports not only exposed several corrupt officials but also made his name as a journalist.

This passport to adventure took him from Finland, south to the Caspian Sea, through Italy, Egypt and Morocco, frequently disguising himself in order to be able to witness events at first hand.

The strain on his health and a natural enough desire to settle down with his family made him give up the footloose life of a roving correspondent and become a novelist. His first books were unashamed pot-boilers, full of blood and thunder. Then, in 1907, he used his admiration for Edgar Allan Poe and Sir Arthur Conan Doyle to develop a young detective, Joseph Rouletabille, who solved a seemingly impossible crime committed in a locked room. The book was called The Mystery of the Yellow Room.

In 1911 he published Le Fantôme de l'Opéra, introducing it to his readers by explaining how he carried out his own enquiries into the strange events that had occurred in the famous Opera House in the 1880s. He tells of how he visited the huge underground lake where the Phantom hid and even stumbled upon the skeletons of "some poor wretches who had been massacred under the Commune in the cellars of the Opera."

However, sales of the book were only moderate and the reviews – such as they were – were disappointing. The only kind of public interest seems to have been generated by the serialization of the story in French, English and American newspapers with suitably graphic illustrations of the Phantom stalking the dimly lit caverns of the Opera House. It was to be the reading of this serial by a researcher for Universal Pictures which set in motion the chain of events which were to bring the The Phantom of the Opera to the screen for the first time in 1925 and make a star of Lon Chaney Snr.

Tragically, Leroux did not live to see the full triumph of his Opera story, though it is believed he did visit the cinema in Paris to see the Universal film in 1926. He was by then in failing health and died of uraemia on 15 April 1927. He was 59 years old and had written over sixty novels, none of which had made him rich. Today, copies of most are difficult to find aside from The Phantom of the Opera and The Mystery of the Yellow Room.

In the three quarters of a century of his existence, the Phantom had undeniably over-shadowed his creator and, at the same time, become a familiar term in everyday use. What a wry smile that would surely have brought on the face of former journalist and theatre lover after all these years!

uusikali imeline maailm

Ture Rangström
Septembris 2014

Mind meelitati muusikali imelisse maailma pettusega. See juhtus umbes kaksikümmend aastat tagasi. Režissöör ja teatrijuht Georg Malvius oli otsustanud kutsuda asjast huvitatud Rootsi stsenaristid, heliloojad, libretistid, koreograafid, režissöörid ja stsenograafid muusikali-teemalisele foorumile. Eesmärk oli teada saada, miks kirjutatakse muusikale üksnes juba olemasolevate rahvusvaheliste draamade, filmide ja romaanide põhjal. Miks mitte kirjutada midagi uut ja kasutada ajakohasemaid kirjanduslikke eeskujusid? Miks peaksid elavad heliloojad veetma aega vaid surnud poeetide seltskonnas? Üritust saatis suur edu. Rahvusvahelised muusikaliloojad kutsuti oma tööd tutvustama. Pandi alus uutele projektidele. Sõlmiti uusi kontakte. Tänu sellele, et paljudele osalejatele pakuti tööd, kasvas ka nende huvi selle kunstivormi vastu.

Georg ja allakirjutanu asusid koos andeka inglise helilooja Nic Bicatiga looma rootsi muusikali „Elvira Madigan”. See põhines tõestisündinud kirklikul armastuslool, mis arenes tsirkusemiljööös. Sündmustik meenutas mulle Mayerlingi draamat. Auhinnatud Elvira Madigani teemaline film oli meile teenäitajaks. Meie muusikal esietendus 1992. aastal ja osutus üli-menukaks nii Rootsis kui ka välismaal. See oli moodne ja isemeelne, aga ei kohkunud tagasi klassikalise laia jutustamisstiili ees.

Muusikaliteemalise foorumi eesmärk oli esitleda uusi muusikale ja ideesid, mis hakkasid võtma muusikalise lavateose vormi. Kohalolevate kolleegide kriitika oli konstruktiivne ja julgustav. Tegelikult polnud vanadel romaanidel ja fantaasial põhinevate muusikalide vahel mingit vastuolu.

Ma mäletan, et pidasin ettekande nõ suurte muusikalide kirjanduslikust taustast. Inspiratsiooni võib leida kõigist tekstidest. Alguses oli sõna! Piibel on aidanud kaasa muusikalide „Eedeni lapsed” ja „Jesus Christ Superstar” loomisele. Kõik klassikaliseks peetav on seal olemas. Suured tunded, võrratud stseenid, ajaloolised hetked, tants, muusika, teater ja luksuslikud kostüümid vaimustavad nii muusikalifänne kui ka kriitikuid.

Kõik prantslased alates lastest ja lõpetades täiskasvanutega teavad rahvuskirjanik Victor Hugo teost „Hüljatud”. Romaani tegevustikku on kujutatud nii teatrilaval, filmis, ooperis kui ka muusikalis. Jah, kõikmõeldavates žanrides. Muusikalist on omakorda tehtud mängufilm. Kõik käib ringiratas! Kui ma tõlkisin muusikali „Hüljatud” rootsi keelde, käisin tihedalt läbi autorite Alain Boublili ja Claude-Michel Schönbergiga. Nad rõhutasid korduvalt, et Victor Hugo ei tohi muutuda Charles Dickensiks. Jean Valjean on prantslane ja ei keegi muu. Seevastu teisest küljest oli tähtis, et ta oskaks laulda rootsi keeles või vähemalt etenduse vaatajakonnale arusaadavas keeles. Õeldi, et see on kultuuriline ülesanne. Võib-olla olid selle taga ka majanduslikud põhjused. Kõik inimesed ei valda inglise keelt.

Kui Georg Malvius lavastas Rootsis muusikali „Oliver”, oli minu kui tõlkija ülesanne üritada käima lükata Dickens melodramaatiline meistriteos „Oliver Twist”. Näib, et see mul õnnestus, sest minu rootsi versiooni muusikalist mängitakse pidevalt nii koolides kui ka teatrilavadel. Lastel ja muusikalil on palju ühist.

Inglise eeskujudest puudust ei tule. Shakespeare on varustanud meid ooperite ja muusikalide alustekstidega. Mõned näited: 1590ndatel kirjutatud „Törksa taltsutus” sai Cole Porteri käe all menumuusikaliks juba 1948. aastal. Siis anti sellele pealkiri „Suudle mind, Kate”. Romeo ja Julia armastuslugu rabas muusikalipublikut Bernsteini ja Sondheimi muusikalis „West Side Story”. Aasta oli siis 1957 ja miski ei jäänud enam endiseks. 2014. aastal esitleti lavadel Shakespeare’i enda elusaatust. Filmist „Armunud Shakespeare” on saanud muusikaline teatritükk. Tom Stoppardi ja Mark Normani käsikirjast, mis tiirleb Shakespeare’i Romeo ja Julia ümber, saab lavastus, mis toob publiku ette 28 artisti.

Vanu klassikuid lugedes tekib tihti mõte, et sellest siin võiks saada muusikal. Paljud raamatud lihtsalt ootavad oma järke. Kui meie Rootsi muusikalitähed Björn Ulvaeus ja Benny Andersson võtsid käsile kirjanik Vilhelm Mobergi eksiileepose, oli see unelmate projekt. Ühe kultuuripärandi elustamine. „Duvemåla Kristina” elab praegugi.

Paljud muusikalilavastused on saanud suurema tähelepanu osaliseks kui nende eeskujud. Vahepeal sünnib alustekst justkui uuesti. Ameerika muusikal „Kabaree” põhineb Christopher Isherwoodi 1939. aastal ilmunud raamatul „Hüvasti, Berliin!”, mis on nüüd saanud palju uusi lugejaid. Andrew Lloyd Webberi „Kassid” on igavesti seotud T. S. Elioti nutikate tekstidega. Jutustust Anne Frankist ja tema päevaraamatust mängiti kevadel muusikalina muu hulgas ka Amsterdams.

Andrew Lloyd Webberi „Ooperifantoom” esietendus Londonis 1986. aastal. See põhineb Gaston Leroux’ 1910. aastal kirjutatud samanimelisel romaanil. Räägitakse, et muu hulgas oli raamat inspireeritud ka Rootsi ooperilauljannast Kristina Nilssonist. Ta astus korduvalt üles Pariisi ooperilavadel, kus teda tutvustati kui Casa Miranda krahvinnat.

Kirjanduslike eeskujude nimekirja võib pikendada lõpmatuseni. Ise olen ma kirjutanud libreto Rootsi kirjaniku Astrid Lindgreni lasteraamatu „Vennad Lõvisüdamed” ja August Strindbergi romaani „Hemsö rahvas” põhjal valminud muusikalidele. Järgmisena ootab lavalaudadele pääsemist Selma Lagerlöfi „Gösta Berlingi saaga”.

Georg Malviuse muusikaliteemaline foorum päästis valla muusikaliste lavateoste laviini. On aeg uuesti kokku tulla.

Ture Rangström on Stockholmi Strindbergi teatri juht. Teksti autorina on ta andnud oma panuse muusikalide „Elvira Madigan”, „Hemsö rahvas”, „Vennad Lõvisüdamed”, „Gösta Berglingi saaga” jpt valmimisele. Ta on tõlkinud hulga muusikale, nt „Linnupuur”, „Hüljatud”, „Miss Saigon”, „Sweet Charity”, „Annie”, „Oliver”, „Buddy Holly”, „Rent” jne.

The Magical World of Musicals

Ture Rangström
September 2014

I was lured into the magical world of musicals by deceit. It happened approximately 20 years ago. The director and theatre manager Georg Malvius decided to invite those Swedish screenwriters, composers, librettists, choreographers, producers and scenographers interested to a musicals’ forum. The aim was to determine why musicals are only written based on the already existing international dramas, films and novels. Why not write something new and use more appropriate literary role-models? Why should contemporary composers spend their time only in the company of dead poets? The event was a big success. Composers from all over the world were invited to talk about their work. New projects were launched. New contacts were made. As many of the participants were offered work, their interest towards this form of art increased.

Georg and I myself started working on a Swedish musical called *Elvira Madigan* together with the talented English composer Nic Bicat. The piece was based on a real-life passionate love story that evolved in a circus setting. The events reminded me of a Mayerling drama. The award-winning film about Elvira Madigan was a guiding light for us. Our musical premiered in 1992 and turned out to be a huge success both in Sweden as well as abroad. It was modern and opinionated, but not intimidated to employ the classical broad style of storytelling. The aim of the forum was to give an overview of the new musicals and ideas starting to shape the format of a musical performance. The colleagues present were constructive and encouraging in their criticism. There was no real conflict between old novels and the musicals based on fantasies.

I remember giving a presentation about the literary background of the so-called major musicals. Inspiration can be found in all texts. In the beginning was the word! The bible has contributed to the birth of musicals such as *Children of Eden* and *Jesus Christ Superstar*. Everything that is considered classic can be found in there. Grand emotions, magnificent scenes, historic moments, dance, music, theatre and luxurious costumes enchant both musicals’ fans as well as critics.

All French, starting with children and ending with grown-ups, are familiar with *Les Misérables* – the story written by their national author Victor Hugo. The plot of the novel has been depicted in the format of a play, film, opera as well as a musical. Yes, in all genres imaginable. The musical has, in turn, been made into a film. Round and round it goes! When I was translating the musical *Les Misérables* into Swedish, I was in close contact with the authors Alain Boublil and Claude-Michel Schönberg. They stressed repeatedly that Victor Hugo must not be turned into Charles Dickens. Jean Valjean was a Frenchman and none else. However, on the other hand, it was important that he could sing in Swedish or at least in a language understood by the audience. It was said that it was a task of a cultural nature. Maybe there were underlying economic reasons. Not all people speak English.

When Georg Malvius directed the musical *Oliver* in Sweden, my role as a translator was to set the wheels of Dickens’ melodramatic masterpiece *Oliver Twist* in motion. It seems that

I succeeded as my Swedish version of the musical is constantly played at schools as well as in theatres. Children and musicals have a lot in common.

There is no shortage of English examples. Shakespeare has supplied us with the foundation texts for operas and musicals. Some examples: *The Taming of the Shrew* written in 1590s was turned into a famed musical by Cole Porter already in 1948. It was then entitled *Kiss me, Kate*. The love story of Romeo and Juliet astounded the audience in Bernstein and Sondheim's musical *West Side Story*. It was 1957 then and afterwards nothing was to be the same. In 2014 it was Shakespeare himself whose destiny was depicted on stage. The film *Shakespeare in Love* has been turned into a musical. Tom Stoppard and Mark Norman's script that circles around Shakespeare's *Romeo and Juliet* will be made into a stage production that brings 28 artists in front of the audience.

Reading old classics one often contemplates that one or the other could be turned into a musical. Many classic books are simply waiting for their time. When our Swedish musical stars Björn Ulveus and Benny Andersson undertook to turn the writer Vilhelm Moberg's exile epic into a musical, it was a project of one's dreams. Reanimation of a piece of cultural heritage. *Duvenmåla Kristina* is still alive.

Many musical productions have received greater attention than the originals they are based on. Meanwhile the original text is in a way reborn. The American musical *Cabaret* is based on Christopher Isherwood's book published in 1939 *Goodbye to Berlin*, which is now being rediscovered by many new readers. Andrew Lloyd Webber's *Cats* is now eternally tied to the witty texts of T. S. Eliot. The story about Anne Frank and her diary was staged as a musical, amongst other places, in Amsterdam.

Andrew Lloyd Webber's *The Phantom of the Opera* premiered in London in 1986. It is based on the novel of the same title written in 1910 by Gaston Leroux. It is said that the book was amongst others also inspired by the Swedish opera singer Kristina Nilsson. She performed on the opera stages in Paris on many occasions being introduced there as Countess Casa Miranda.

The list of literary role-models is never-ending. As for me, I have written librettos for musicals based on the children's book by Swedish writer Astrid Lindgren – *The Brothers Lionheart* – and August Strindberg's novel *People of Hemsö*. The next in line, waiting for its time on the stage is Selma Lagerlöf's *Gösta Berling's Saga*. Georg Malvius' musicals' forum cut loose an avalanche of musical productions. It is time to reconvene.

Ture Rangström is the manager of Stockholm's Strindberg Theatre. As a writer he has contributed to the staging of such musicals as *Elvira Madigan*, *People of Hemsö*, *The Brothers Lionheart*, *Gösta Berling's Saga* and many others. He has translated many musicals, for example *Birdcage*, *Les Misérables*, *Miss Saigon*, *Sweet Charity*, *Annie*, *Oliver*, *Buddy Holly*, *Rent*, etc.

Fakte ja numbreid

- Andrew Lloyd Webberi muusikaliversioon "Ooperifantoomist" on üks läbi aegade edukamaid produktsioone, mida on esitatud kõikvõimalikes meediakanalites ja mille populaarsus maailmas ei paista vaibuvat.
- Arvestuslikult on "Ooperifantoomi" käinud vaatas rohkem kui 130 miljonit inimest ja ülemaailmne piletitulu on nüüdseks üle 5,6 miljardit dollari. Lavastus on võitnud üle 70 olulise teatri-auhinna, nende hulgas kolm Olivier' auhinda, viimane neist 2002. aastal kõige populaarsema etenduse kategoorias, *Evening Standard*'i auhinna, seitse Tony auhinda, sealhulgas parima muusikali kategoorias, seitse *Drama Desk*'i auhinda ja kolm *Outer Critic Circle*'i ahinda.
- Andrew Lloyd Webberi "Ooperifantoomi" esietendus toimus Londoni teatris *Her Majesty's Theatre* 27. septembril 1986 ja New Yorgi teatris *Majestic Theatre* 9. jaanuaril 1988.
Londoni lavastus tähistas oma 25. aastapäeva oktoobris 2011 kolme etendusega *Royal Albert Hall*'is.
- "Ooperifantoomist" sai Broadway kõige pikemalt mängitud lavastus läbi aegade, kui 6. jaanuaril 2006 loovutas rekordi muusikal *Cats*, mida selleks hetkeks oli mängitud juba 7486 korda. Tegemist on ainukese Broadway lavastusega läbi aegade, mis on tähistanud esietenduse aastapäeva alates 18. kuni 25. etendusaastani.
- West End*'i lavastuse 10 000. etendus toimus 23. oktoobril 2010.
Broadway lavastuse 10 000. etendus toimus 11. veebruaril 2012.
- "Ooperifantoomi" piletitulu on suurem kui mistahes muul filmil või lavastusel, ületades sealhulgas filme nagu *Titanic*, *ET* ja *Star Wars*.
- "Ooperifantoomi" on lavastatud 151 linnas ja 30 riigis üle maailma, nende seas Austraalias, Austrias, Belgias, Brasiilias, Kanadas, Hiinas, Taanis, Inglismaal, Saksamaal, Hollandis, Hong Kongis, Ungaris, Iirimaa, Jaapanis, Koreas, Mehhikos, Uus-Meremaal, Šotimaal, Singapuris, Lõuna-Aafrika Vabariigis, Hispaanias, Rootsis, Šveitsis, Taivanis, Tais ja Ameerika Ühendriikides.
- Üle kogu maailma on "Ooperifantoomi" tõlgitud vähemalt 14 eri keelde: inglise, prantsuse, saksa, jaapani, taani, poola, rootsi, kastiilia, ungari, hollandi, korea, portugali, mehhiko hispaania ja eesti keelde.
- "Ooperifantoomi" originaalkoosseisu album oli Briti muusikaajaloos esimene muusikaalbum, mis hõivas edetabelis kohe I koha.
Albumite müük, sealhulgas originaalkoosseisu salvestused, võõrkeelsed salvestused, stuudio-salvestused ja filmimuusika albumid on nüüdseks ületanud juba 40 miljoni piiri.
- Lavastuse originaalkoosseisuline album on plaatinaplaadi staatuse saavutanud 6 korda USA-s, 2 korda Suurbritannias, 9 korda Saksamaal, 4 korda Hollandis, 11 korda Koreas ja 31 korda Taivanis. Joel Schumacher lavastas suure ekraani jaoks filmiversiooni, mis esilinastus 2004. Peaosades olid Gerard Butler Fantoomina, Christine'i mängis Emmy Rossum. Raouli osas astus üles Patrick Wilson ja Carlottana Minnie Driver.
- Lugu *Learn to be Lonely* kirjutati spetsiaalselt filmiversiooni jaoks ning nimetati 2005. aasta Oscari kandidaadiks parima originaalloo kategoorias. Beyonce esitas loo Oscarite tseremoonial.
- Phantom – The Las Vegas Spectacular* esietendus *Venetian Resort* hotellis selleks otstarbeks ehitatud teatris 24. juunil 2006. Lavastus maksis 75 miljonit dollarit ning sellest 95-minutilise etendusest sai läbi aegade kõige kallim muusikaline *extravaganza*.

Mõned tehnilised faktid "Ooperifantoomi" originaallavastuse kohta

- Pariisi Ooperimaja kroonlühtri silmipimestav koochia koosneb 6000-st helmest, mis on 35-kaupa nõõrile lükitud. Lühter on kolm meetrit lai ja kaalub ühe tonni. Ringreisidel kasutatav lühter kukub kiirusel 2,5 m/s. Originaalversiooni ehitasid viis inimest neli nädalat.
- Fantoomi meigi pealepanek võtab kaks tundi ja mahavõtmine 30 minutit. Nägu niisutatakse, hoolikalt aetakse habe ning paigaldatakse proteesid, seejärel pannakse paika kaks parukat, kaks raadio-mikrofoni ja kaks kontaktlääts (üks valge ja teine hägune).
- Drapeeringute ja kardinat jaoks kulub 2230 meetrit kangast, millest 900 meetrit on spetsiaalselt värvitud. Tupsulisi narmaid on kokku 226 meetrit. Need valmistatakse 250 kilost värvitud lõngast, millesse on sisse kootud 5000 Indiast imporditud puust helmest. Iga tups on käsitsi valmistatud ja afro-kammiga läbi kammitud.
- Iga etendusega on otseselt seotud 130 osatäitjat, meeskonnaliiget ja orkestranti.
Igas etenduses on 230 kostüümi, 14 riietajat, 120 automatiseeritud märguannet, 22 stseenivahetust, 281 küünalt ja kasutatakse 250 kg kuiva jääd ja 10 udu- ja suitsumasinat.
Ringreisietenduse dekoratsioonide transportimiseks ühest teatrist teise kasutatakse 27 veokit.

Facts & Figures

- Andrew Lloyd Webber's musical version of The Phantom of the Opera is the most successful piece of entertainment of all time, produced in any media, and its success is continuing all over the world.
- It is estimated that Phantom has been seen by more than 130 million people, and the total worldwide gross is now in excess of \$5.6 billion.
The show has won over 70 major theatre awards including three Olivier Awards, the most recent being the 2002 Oliver Audience Award for Most Popular Show, an Evening Standard Award, seven Tony Awards including Best Musical, seven Drama Desk Awards and three Outer Critic Circle Awards.
- The Phantom of the Opera opened at Her Majesty's Theatre, London on 27th September 1986, so is now in its 26th year, and at the Majestic Theatre in New York on 9th January 1988.
- The London production of The Phantom of the Opera celebrated its 25th Anniversary in October 2011 with a series of 3 performances at London's Royal Albert Hall.
- The Phantom of the Opera became Broadway's longest running show ever when it overtook the record set by Cats with its 7,486th performance on January 6th 2006. It is the only Broadway show ever to celebrate anniversaries through 18 to 25 years.
- The West End production played its 10,000th performance on 23 October 2010.
- The Broadway production played its 10,000th performance on 11th February 2012.
- The box-office revenues are higher than any other film or stage play in history – including Titanic, ET and Star Wars.
- The Phantom of the Opera has been produced in 151 cities, in 30 countries around the world, including Australia, Austria, Belgium, Brazil, Canada, China, Denmark, England, Germany, Holland, Hong Kong, Hungary, Ireland, Japan, Korea, Mexico, New Zealand, Scotland, Singapore, South Africa, Spain, Sweden, Switzerland, Taiwan, Thailand and The United States.
- Playing worldwide it has been translated into no fewer than 14 languages: English, French, German, Japanese, Danish, Polish, Swedish, Castilian, Hungarian, Dutch, Korean, Portuguese, Mexican Spanish and Estonian.

- The original cast album of The Phantom of the Opera was the first in British musical history to enter the music charts at number 1.
Album sales, including original cast recording, foreign language recordings, studio recordings and the film soundtrack now exceed 40 million.
- The cast album has gone 6 times platinum in the US, twice platinum in the UK, 9 times platinum in German, 4 times platinum in the Netherlands, 11 times platinum in Korea and 31 times platinum in Taiwan.
- Joel Schumacher directed a big screen version of the show which was released worldwide at the end of 2004. It starred Gerard Butler as The Phantom, Emmy Rossum as Christine, Patrick Wilson as Raoul and Minnie Driver as Carlotta.
- 'Learn to Be Lonely', a new song written for the movie, was nominated for Best Original Song at the 2005 Oscars. Beyonce performed the song at the ceremony.
- Phantom – The Las Vegas Spectacular opened in a purpose built theatre at the Venetian Resort Hotel on 24th June 2006. The production cost \$75 million, making the new 95-minute version the most expensive musical extravaganza of all time.

Some technical facts about the original production of The Phantom of the Opera

- The dazzling replica of the Paris Opera House chandelier is made up of 6,000 beads consisting of 35 beads to each string. It is three metres wide and weighs one ton. The touring version falls at two and a half metres per second. The original version was built by five people in four weeks.
- The Phantom's make-up takes two hours to put on and 30 minutes to take off. The face is moisturized, closely shaved and the prosthetics are fitted, setting immediately, before two wigs, two radio mics and two contact lenses (one white and one clouded) are placed.
- 2,230 metres of fabric are used for the drapes, 900 of them specially dyed. The tasseled fringes measure 226 metres. They are made up of 250 kilos of dyed wool interwoven with 5,000 wooden beads imported from India. Each one is handmade and combed through with an Afro comb.
- There are 130 cast, crew and orchestra members directly involved in each performance.
Each performance has 230 costumes, 14 dressers, 120 automated cues, 22 scene changes, 281 candles and uses 250 kg of dry ice and 10 fog and smoke machines.
The touring production takes 27 articulated lorries to transfer the set between theatres.

Auhinnad

1986 LONDON – Olivier’ Awards

Väljapaistev osatäitmine muusikalžanris – Michael Crawford
Aasta muusikal

1986 LONDON – Evening Standard Theatre Awards

Parim muusikal

1988 NEW YORK – Tony Awards

Parim muusikal
Muusikali peaosatäitja – Michael Crawford
Parim naiskõrvalosatäitja – Judy Kaye (Carlotta)
Lavastaja (muusikal) – Hal Prince
Lavakujundus – Maria Bjornson
Kostüümikujundus – Maria Bjornson
Valguskujundus – Andrew Bridge

1988 NEW YORK – Drama Desk Awards

Väljapaistev muusikalilavastaja – Hal Prince
Väljapaistev muusikalinäitleja – Michael Crawford
Väljapaistev muusika – Andrew Lloyd Webber
Väljapaistev orkestratsioon – David Cullen ja Andrew Lloyd Webber
Väljapaistev lavakujundus – Maria Bjornson
Väljapaistev kostüümikujundus – Maria Bjornson
Väljapaistev valguskujundus – Andrew Bridge

1988 NEW YORK – Outer Critics Circle Awards

Parim Broadway muusikal
Parim näitleja (muusikal) – Michael Crawford
Parim lavakujundus – Maria Bjornson
Parim kostüümikujundus – Maria Bjornson
Parim valguskujundus – Andrew Bridge

1989/90 LOS ANGELES – Drama Critics Awards

Peaosatäitja - Michael Crawford
Parim lavakujundus – Maria Bjornson
Parim kostüümikujundus – Maria Bjornson
Parim valguskujundus – Andrew Bridge

1989/90 TORONTO – Dora Mavor Moore Awards

Väljapaistev lavastus
Väljapaistev meesosatäitja – Colm Wilkinson
Väljapaistev lavastus – Hal Prince
Väljapaistev lavakujundus – Maria Bjornson
Väljapaistev kostüümikujundus – Maria Bjornson

Väljapaistev valguskujundus – Andrew Bridge

1989/90 STOCKHOLM – Guldmasken Awards

Parim stsenograafia/ lavakujundus – Maria Bjornson
Parim peaosatäitja– Mikael Samuelson (Fantoom)
Parim kõrvalosatäitja – Bert-Ake Varg (Firmin)
Žürii eripreemia: produtsent – Goran Lindgren

1989/90 ROOTSI – Svenska Dagbladets Operapris

Mikael Samuelson (Fantoom)

1990 AUSTRALIA – Mo Awards

Muusikliteatri aasta artist – Anthony Warlow
Muusikliteatri naiskõrvalosatäitja – Christa Leahmann
Muusikliteatri meesartist – Anthony Warlow
Muusikliteatri naisartist – Marina Prior
Muusikliteatri lavastus – “Ooperifantoom”

1991 AUSTRALIA – Victorian Tourism and Australian Hotels Association Awards

Parim turismimagnet – “Ooperifantoom” / Melbourne

1991 AUSTRALIA – Womens Weekly Golden Gavel Awards

Varia – “Ooperifantoom” / Melbourne

1991 AUSTRALIA – Australian Tourism Awards

Äramärkimine festivalide ja eriuurituste kategoorias -
“Ooperifantoom” / Melbourne

1991 AUSTRALIA – Victorian Green Room Awards

Produtseerimine – Cameron Mackintosh
Lavastus – Harold Prince
Lavakujundus – Maria Bjornson
Kostüümikujundus – Maria Bjornson
Meespeaosatäitja – Anthony Warlow
Naispeaosatäitja – Marina Prior

1999/2001 UK – Group Leisure Industry Awards

Parim teatrilavastus

2002 LONDON – Olivier’ Awards

Publikuauhind kõige populaarsemale lavastusele

Awards

1986 LONDON – Olivier Awards

Outstanding Performance in a Musical – Michael Crawford
Musical of the Year

1986 LONDON – Evening Standard Theatre Awards

Best Musical

1988 NEW YORK – Tony Awards

Best Musical
Leading Actor in a Musical – Michael Crawford
Featured Actress in a Musical – Judy Kaye (Carlotta)
Director (Musical) – Hal Prince
Set Designer – Maria Bjornson
Costume Designer – Maria Bjornson
Lighting Designer – Andrew Bridge

1988 NEW YORK – Drama Desk Awards

Outstanding Director of a Musical – Hal Prince
Outstanding Actor in a Musical – Michael Crawford
Outstanding Music – Andrew Lloyd Webber
Outstanding Orchestration – David Cullen and Andrew Lloyd Webber
Outstanding Set Design – Maria Bjornson
Outstanding Costume Design – Maria Bjornson
Outstanding Lighting Design – Andrew Bridge

1988 NEW YORK – Outer Critics Circle Awards

Best Broadway Musical
Best Actor (Musical) – Michael Crawford
Best Set Design – Maria Bjornson
Best Costume Design – Maria Bjornson
Best Lighting Design – Andrew Bridge

1989/90 LOS ANGELES – Drama Critics Awards

Leading Performance – Michael Crawford
Best Set Design – Maria Bjornson
Best Costume Design – Maria Bjornson
Best Lighting Design – Andrew Bridge

1989/90 TORONTO – Dora Mavor Moore Awards

Outstanding Production
Outstanding Male Performance – Colm Wilkinson
Outstanding Direction – Hal Prince
Outstanding Set Design – Maria Bjornson
Outstanding Costume Design – Maria Bjornson
Outstanding Lighting Design – Andrew Bridge

1989/90 STOCKHOLM – Guldmasken Awards

Best Scenography/Set Decoration – Maria Bjornson
Best Leading Actor – Mikael Samuelson (Phantom)
Best Supporting Actor – Bert-Ake Varg (Firmin)
Jury’s Special Prize: Producer – Goran Lindgren

1989/90 SWEDEN – Svenska Dagbladets Operapris

Mikael Samuelson (Phantom)

1990 AUSTRALIA – Mo Awards

Musical Theatre Performer of the Year – Anthony Warlow
Supporting Female Musical Theatre Performer – Christa Leahmann
Male Musical Theatre Performer – Anthony Warlow
Female Musical Theatre Performer – Marina Prior
Musical Theatre Production – The Phantom of the Opera

1991 AUSTRALIA – Victorian Tourism and Australian Hotels Association Awards

Best Tourist Attraction – The Phantom of the Opera / Melbourne

1991 AUSTRALIA – Womens Weekly Golden Gavel Awards

Miscellaneous – The Phantom of the Opera / Melbourne

1991 AUSTRALIA – Victorian Tourism Awards

Award of Distinction in Festivals and Special Events – The Phantom of the Opera/Melbourne

1991 AUSTRALIA – Victorian Green Room Awards

Production – Cameron Mackintosh
Direction – Harold Prince
Set Design – Maria Bjornson
Costume Design – Maria Bjornson
Male Performer in a Leading Role – Anthony Warlow
Female Performer in a Leading Role – Marina Prior

1999/2001 UK – Group Leisure Industry Award

Best Theatre Production

2002 LONDON – Olivier Awards

Audience Award for Most Popular Show

STEPHEN HANSEN

HANNA-LIINA VÕSA, HEDI MAAROOS

REIGO TAMM, PIRJO PÜVI

KRISTINA VÄHI

LAURI LIIV

KRISTINA VÄHI, MARIA LISTRA

LINDA KOLDE, MÄRT JAKOBSON

LINDA KOLDE

SIMO BREEDE

KALLE SEPP

RASMUS KULL, PRJO PÜVI, REIGO TAMM

AIVAR KALLASTE, KALLE SEPP, LAURI LIIV

Georg Malvius on õppinud Stockholmi Draamakunsti Instiituis lavastamist, Karlstadi Ülikoolis ajalugu ning Stockholmi Ülikoolis psühholoogiat, romaani keeli ja ajalugu. 1991. aastal valiti ta Göteborgi Ülikooli ja 1996. aastal Müncheni Ülikooli muusikaliteaduskonna professoriks. Ta on õpetanud näitlemist, muusikalikunsti ning lavastamist ligikaudu kahekümmes riigis. Ta on kirjutanud ka mitmeid näidendeid ja muusikale.

Georg Malvius on töötanud kunstilise- ja tegevjuhina Turu Rootsi Teatris Soomes (1978-1982), Örebro Länsteaternis (1982-1985), Norrköpingi Östgöteaternis (1985-1988) ja Södra Teaternis (1988-1996) Rootsis.

Georg Malvius on lavale toonud enam kui 60 näidendit, 20 ooperit ja 70 muusikali Rootsis, Soomes, Eestis, Norras, Ühendkuningriikides, Saksamaal, Austrias, Ungaris, Monacos ja mujal. Vanemuises on ta lavale toonud Webberi muusikalid „Jesus Christ Superstar” ja „Evita”, Ulvaeus & Anderssoni „Chessi”, Abrahami opereti „Savoy ball”, draamalavastuse „Vihmamees” ja Jacobi & Casey muusikali „Grease”. Neile lisandub 2014 aasta oktoobris Webberi „Ooperifantoom”.

2010. aastal lavastas ta Turu Rootsi Teatris „Hüljatud” ning Hiinas Shanghais „Spini” ja „Vihmamehe”.

Malviusele on antud kunstiliste saavutuste eest 13 auhinda, neist kaks aasta parima lavastaja tiitlit Eestis: „Viiuldaja katusel” (1991) ning „Oliver!” (2003) eest.

Eestis on Georg Malvius lavastanud üle 20 aasta. Tema lavastusi: „Viiuldaja katusel” (1989), „Ämbliknaise suudlus”, „Sevilla habemeajaja”, „Nicholas Nickleby”, „Inglid Ameerikas”, „Väike õudustepood”, „Hüljatud”, „Miss Saigon”, „Oliver!”, „Bent”, „Cabaret”, „Rent” ja Donizetti ooper „Armujook” Rahvusooperis Estonia.

Georg Malviuse järgmine lavastus on „Sugar” Tampere teatris, kus ta on lavastanud ka „Hüljatud”.

Georg Malvius studied directing at the Stockholm Drama Institute, history at the University of Karlstad and psychology, Romance languages and history at the University of Stockholm. In 1991 he was elected Professor of the Faculty of Musicals at the University of Gothenburg and in 1996 at the University of Munich. He has taught acting, musical arts and directing in nearly 20 countries. He is also a playwright of several plays and musicals.

Georg Malvius has worked as artistic and managing director in the Turku Swedish Theatre in Finland (1978-1982), in Örebro Länsteatern (1982-1985), Östgöteatern in Norrköping (1985-1988) and in Södra Teatern (1988-1996) in Sweden.

Georg Malvius has produced more than 60 plays, 20 operas and 70 musicals in Sweden, Finland, Estonia, Norway, Great Britain, Germany, Austria, Hungary, Monaco and elsewhere. In Vanemuine he has directed Webber’s musical “Jesus Christ Superstar” in 2004, Ulvaeus & Andersson`s “Chess” in 2006 and Abraham’s “Ball at the Savoy” in 2007. In 2010 he directed “Les Misérables” in Turku Swedish Theatre and “Spin” and “Rainman” in Shanghai, China. Malvius has received 13 prizes for his artistic work, two of which in Estonia for Best Director of the Year: in 1991 for “Fiddler on the Roof” and in 2003 for “Oliver!”.

In Estonia he has been directing over 20 years. His productions in Estonia are: “Fiddler on the Roof” (1989), “Kiss of the Spider Women”, “The Barber of Seville”, “Nicholas Nickleby”, “Angels in America”, “Little Shop of Horrors”, “Les Misérables”, “Miss Saigon”, “Oliver!”, “Bent”, “Cabaret”, “Jesus Christ Superstar”, “Rent”, “Chess”, “Ball at the Savoy”, drama „Rainman“, „Evita”, „Grease“, he just directed Donizetti’s opera “L’elisire d’amore” at Estonian National Opera and „Phantom of the Opera” (at Vanemuine in october 2014). Malvius has received 13 prizes for his artistic work, two of which in Estonia for Best Director of the Year: in 1991 for “Fiddler on the Roof” and in 2003 for “OliverNext production for Malvius is “Sugar” at the Tampere Theatre where he also directed “Les Miserables”.

Tarmo Leinatamm lõpetas 1981. aastal Tallinna Riikliku Konservatooriumi koorijuhtimise erialal. 1981–1991 töötas ta Vanemuise peakoormeistri ja dirigendina ning 1991–1994 Rahvusooperi Estonia dirigendina. 1994–1999 oli Leinatamm Tallinna Filharmoonia direktor ja dirigent. Ta on teinud muusikalisi kujundusi sõnalavastustele, töötanud saatejuhina raadios ja televisioonis. Dirigeeris 1996. ja 1997. aastal ja osales 2008 lauljana “Kreisiraadio” trios Eurovisiooni lauluvõistlustel. On olnud Tallinna Linnavolikogu ja Riigikogu X ja XII koosseisu liige.

Vanemuise teatris on ta olnud paljude muusikalide muusikajuht ja dirigent: Webberi „Evita”, Elton Johni & Tim Rice’i „Aida”, Webberi & Rice’i „Jesus Christ Superstar”, Bernsteini & Sondheimi „West Side Story”, Webberi „Cats”, Anderssoni & Ulvaeuse „Chess”, Stone’i „Sugar”, Pajusaare „Detektiiv Lotte” ja „Kosmonaut Lotte”, Kanderi „Ämbliknaise suudlus”, Rodgersi „Helisev muusika”, Disney ja Cameron Mackintoshi „Mary Poppins“, „Moonlight Express”, Kanderi & Ebbi „Cabaret” ja Jacobi & Casey „Grease”.

Tarmo Leinatamm graduated from the Tallinn State Conservatoire in 1981 in the field of choir conducting. In 1981-1991 he worked as chief chorus master and conductor in Vanemuine and from 1991-1994 as a conductor in the Estonian National Opera. From 1994-1999 he was the director and conductor in the Tallinn Philharmonic Society. Tarmo Leinatamm has been a music designer for many drama productions and has also worked as a programme host on radio and TV. He conducted in 1996 and 1997 and participated as a singer in 2008 in the “Kreisiraadio” (Crazy Radio) trio at the Eurovision Song Contest.

He is also known as a politician, as he was a member of the Tallinn City Council and a member of parliament. Tarmo Leinatamm has been the musical director and conductor of the following musicals in the Vanemuine: Webber’s “Evita” and Elton John & Tim Rice’s “Aida”, Webber’s “Jesus Christ Superstar”, Bernstein’s “West Side Story” and Webber`s “Cats”, Andersson & Ulvaeus’s „Chess”, Stone’s „Sugar”, Pajusaar’s „Detective Lotte”, Kander’s “Kiss of the Spider Woman”, Rodgers’s “The Sound of the Music”, Disney and Cameron Mackintosh’s “Mary Poppins”, “Moonlight Express”, Cander and Ebb’s “Cabaret” and Jacobs’s & Casey’s „Grease”.

Martin Sildos on õppinud Tallinna Muusikakeskkoolis ja G. Otsa nim Tallinna Muusikakoolis löökpille. 2010 lõpetas Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia dirigeerimise erialal ning 2012 omandas magistrikraadi prof Toomas Kapteni juures. 2011-2012 õppis orkestridirigeerimist Viini Muusika ja Kaunite Kunstide Ülikoolis professor Uroš Lajovici juhendamisel. On osalenud Neeme Järvi, Eri Klasi, Paavo Järvi, Nikolai Aleksejevi, Paul Mägi, Jan Yngve ja Leonid Grini meistriclassides. On juhatanud mitmeid orkestreid: ERSO, Vanemuise SO, Corelli Barokkorkester, Üle-Eestiline Noorte SO ja Kammerorkester, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia SO, Pärnu Linnaorkester, Eesti Kaitseväe Orkester. On ta töötanud mitmete kooridega: Revalia Kammermeeskoor (2008-2011 teine dirigent), Nargen Festivali koor (2008, 2010, 2011 – koormeister), Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kammerkoor ning kammerkoor Noored Eesti Hääled (alates 2010), Eesti Rahvusmeeskoor (2012/2013), kammerkoor Voces Musicales (2012/2013). 2004-2007 töötas Martin Sildos Rahvuskooper Estonia sümfooniaorkestris löökpillimängijana. 2009 oli Gustav Ernesaksa nim õppetipendiumi stipendiaat. 2010 saavutas 3. koha „Taaveti laulu“ konkursil (Taaveti laul No 146). Alates aastast 2013 on Martin Sildos Tallinna Ülikooli Sümfooniaorkestri dirigent ning on 2014 kevadest seotud Vanemuise teatriga. Tihe koostöö seob teda ka Corelli Barokkorkestriga ning alates 2013 Tallinna Muusikakeskkooli Sümfooniaorkestriga.

Martin Sildos studied at Tallinn Music High School and at G. Ots Tallinn Music School specialising in percussion instruments. In 2010 he graduated from the Estonian Academy of Music and Theatre where he specialized in conducting and in 2012 obtained his Master's Degree in the class of Professor Toomas Kapten. From 2011 to 2012 he studied orchestral conducting at the University of Music and Performing Arts in Vienna under the guidance of Professor Uroš Lajovic. He has taken part in the master classes of Neeme Järvi, Eri Klas, Paavo Järvi, Nikolai Aleksejev, Paul Mägi, Jan Yngve and Leonid Grin. He has conducted various orchestras: Estonian National Symphony Orchestra, Vanemuine Symphony Orchestra, Corelli Baroque Orchestra, Estonian National Youth Symphony Orchestra, the Symphony Orchestra of the Estonian Academy of Music and Theatre, Pärnu City Orchestra and the Orchestra of the Estonian Defence Forces. He has also worked with several choirs: male chamber choir Revalia (2008-2011 – second conductor), Nargen Festival Choir (2008, 2010, 2011 – chorus master), chamber choir of the Estonian Academy of Music and Theatre and the chamber choir Young Estonian Voices (since 2010), Estonian National Male Choir (2012/2013) and chamber choir Voces Musicales (2012/2013). From 2004 to 2007 Martin played percussion instruments in the symphony orchestra of Estonian National Opera. In 2009 he was awarded a Gustav Ernesaks study scholarship. In 2010 he came in 3rd place at the competition David's Song (David's Song No 146). Since spring 2013 Martin has been the conductor of the Tallinn University Symphony Orchestra and from spring 2014 he also works as a conductor/assistant at Vanemuine theatre. In addition he is the conductor of the chamber choir Noored Eesti Hääled. He also cooperates closely with the Corelli Baroque Orchestra and since 2013 with the symphony orchestra of the Tallinn Music High School.

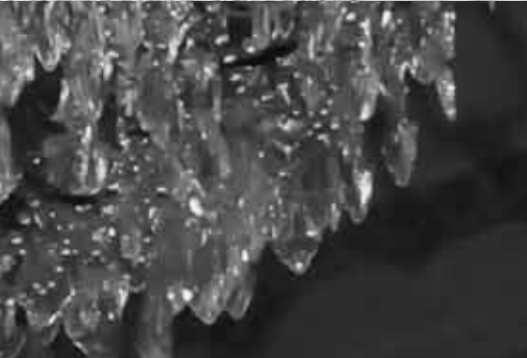

Iir Hermeliin lõpetas 1997. aastal Eesti Kunstiakadeemia lavastuskunsti osakonna, aastatel 1997-1998 täiendas end Praha Näitekunsti Akadeemia lavastuskunsti osakonnas. Töötas õpingute lõpetamise järel vabakutselise kunstnikuna. Aastatel 2003-2012 töötas Tallinna Linnateatri peakunstnikuna ja alates 2012. aastat on ta taas vabakutseline kunstnik. Aastal 2013 kureeris eesti teatri festivali Draama alapealkirjaga “Ruumimaagia”.

Olulisemad tööd teatris: A. Ch. Andersen / E. Nüganen „Nukkude Akadeemia“ (Tallinna Linnateater), Tätte / Ehala „Kaotajad“, Tammsaare / Nüganen „Tõde ja õigus. Teine osa“ (Tallinna Linnateater), Orwell / Koldits „Loomade farm“ (Tallinna Linnateater), Gozzi „Ronk“ (Tallinna Linnateater), Potter „Päike soojem, taevast sinisem“ (Tallinna Linnateater), O. ja V. Presnjakov „Ohvrit mängides“ (Tallinna Linnateater), Albee „Kes kardab Virginia Woolfi?“ (Tallinna Linnateater), Kundera „Jacques ja tema isand“ (Vanemuine), Twain „Huck“ (Emajõe Suveteater), Stiles / Drewe „Inetu“ (Vanemuine), Eurovision Song Contest 2002 Estonia – visuaalne kontseptsioon ja lavakujundus koostöös A. Nurmela ja Ü. Markiga; J. Kilmi / R. Reinumägi mängufilmi „Sigade revolutsioon“ filmikujundus, Kauksi Ülle „Taarka“ (Vanemuine), Shakespeare / Fanari ballett „Suveöö unenägu“ (Vanemuine), Ernits / Põldma / Pajusaar / Tungal „Detektiiv Lotte“ (Vanemuine), Luts / Ehala „Nukitsamees“ (Vanemuine), Tammsaare „Põrgupõhja uus Vanapagan“ (Emajõe Suveteater), Kauksi Ülle „Peko“ (Vanemuine), Euroopa Filmiauhindade gala lavakujundus Nokia Kontserdimajas 2010, E. Tubina ooperi „Reigi õpetaja“ lavakujundus (lavastaja Roman Baskin) Vanemuises 2014. On oma tööde eest saanud mitmeid erinevaid äramärkimisi ja preemiaid.

Iir Hermeliin is an Estonian stage and costume designer. Her work crosses a range of genres: she designs for theatrical productions, television and film. She also creates interior designs. In theatre she has worked on a variety of performance styles from small-scale drama to large site-specific productions. Iir was awarded the Estonian Theatre Union's prize for Best Musical Theatre Design in 2004 and 2012. She received Tallinn City Theatre's Best Designer prize in 2003, 2004 and 2007 as well as The Estonian Scenographers' Union's Award for Best Design in 2004. In addition to theatre work, Iir has created designs for some major large-scale events in Estonia. She was one of the set designers of Eurovision Song Contest 2002 in Tallinn, and of the European Film Academy Award Ceremony in 2011. Twice she has also designed the Independence Day reception hosted by the President of Estonia. She trained in scenography at Estonian Academy of Arts. In 1998 she completed her postgraduate study at Prague Academy of Performing Arts. Her first work in professional theatre premiered in 1994. Since then she has designed over fifty productions in Estonia with all major national and independent theatres. In 2003-2012 she worked as chief designer of Tallinn City Theatre. Iir's first production premiered in 1994 in Tallinn City Theatre. Since then she has worked in the Estonian Drama Theatre, Theatre Vanemuine, The National Opera, Von Krahl Theatre, Estonian State Puppet and Youth Theatre, VAT Theatre, Emajõe Suveteater. She has designed over fifty productions in all mayor theatres in Estonia. In 2013 she was curator of Estonian Theatre Festival DRAAMA 2013.

Ellen Cairns on lõpetanud Glasgow Kunstiakadeemia (Glasgow School of Art) ja Slade'i Kaunite Kunstide Akadeemia Londonis. Alates 1989. aastast on ta vabakutseline kunstnik. Cairns on teinud kujundusi lavastustele „Verevennad“ Iisraelis, „Carmen“, „Elvira Madigan“, „Viiuldaja katusel“ Rootsis, „Porgy ja Bess“ Itaalias, „Kuningas Lear“, „Othello“, „Sweeney Todd“ Suurbritannias. Lisaks „Romeo ja Julia“, „She Stoops to Conquer“, „Eraelud“ ja auhinna võitnud „A Raisin in the Sun“ Manchesteri Royal Exchange Theatre'is. Tema kujundus lavastusele „Kuningas Lear“ kuulub Londoni Teatrimuuseumi püsiekspositsiooni hulka. Eestis on ta kujundanud Georg Malviuse lavastusi „Nicholas Nickelby“, „Inglid Ameerikas“, „Väike õuduste pood“, „Hüljatud“, „Miss Saigon“, „Kabaree“, „Bent“ ja „Oliver!“ ning Vanemuises „Jesus Christ Superstar“ (2004), „Chess“ (2006), „Evita,“ (2009), „Savoy ball“ (2007), „Mary Poppins“ (2011), „Grease“ (2013) ja draamalavastused „Vihmamees“ (2010) ning „Kontsert diktaatorile“ (2011).

Ellen Cairns trained at Glasgow School of Art and The Slade in London. She has been a freelance designer since 1989, designing over 300 productions in various countries. She has designed the set for the following productions: “Blood Brothers” in Israel; “Carmen”, “Elvira Madigan”, “Fiddler on the Roof” in Sweden; “Porgy and Bess” in Italy, “King Lear”, “Othello”, “Sweeney Todd” in Great Britain. Designs in England include “Romeo and Juliet”, “She Stoops to Conquer”, “Private Lives” and the award-winning “A Raisin in the Sun” at Manchester’s Royal Exchange Theatre. Her design for the production of “King Lear” is a part of the main exhibition at the London Theatre Museum. She has worked with Georg Malvius directing for over 20 years in Estonia. She has designed the set for the following productions by Georg Malvius: “Nicholas Nickleby”, “Angels in America”, “Little Shop of Horrors”, “Les Misérables”, “Miss Saigon”, “Cabaret”, “Bent” and “Oliver!” and in Vanemuine she was the designer for “Jesus Christ Superstar” (2004), “Chess” (2006), “Ball at the Savoy” (2007), „Evita“ (2009), „Mary Poppins“ (2011), „Grease“ (2013) the plays „Rainman“ (2010) and “Taking Sides” (2011).

Palle Palmé on oma erialal üks Euroopa hinnatumaid spetsialiste. Rootsis on ta pälvinud Kuldse Maski teatriauhinna (Guldmasken).

Ta on kavandanud valguskujunduse paljudele muusikalidele üle kogu maailma, sealhulgas „Dirty Dancing“, „Wicked“, „Hairspray“, „Spamalot“, „The Producers“, „Rock of Ages“, „Legally Blonde“, „Beauty and the Beast“, „Les Misérables“, „Fame“, „Saturday Night Fever“, „RENT“, „Victor Victoria“, „Chicago“, „HAIR“, „Sweet Charity“, „42nd Street“, „Zorba“, „Guys and Dolls“, „Little Shop of Horrors“, „High School Musical“, „Kiss me Kate“.

Vanemuise teatris on ta osalenud selliste muusikalide lavaletoomises nagu Elton Johni „Aida“, Webberi „Jesus Christ Superstar“, „Cats“ ja „Evita“, Bernsteini „West Side Story“, Ulvaeuse ja Anderssoni „Chess“, Styne'i „Sugar“, Kanderi ja Ebbsi „Ämbliknaise suudlus“ ja „Cabaret“ Rodgersi ja Hammersteini „Helisev muusika“, Richard M. Shermani ja Robert B. Shermani „Mary Poppins“ ja Jacobsi ja Casey „Grease“, lisaks on ta Donizetti ooperi „Maria Stuarda“ valguskujunduse autor.

Palmé on valguskujunduse autoriks Monte Carlos korraldatavatel festivalidel *Circus ja Magicfestivals* ning on kavandanud valguskujunduse paljudele Rootsi telesaadetele, näiteks Rootsi muusikaauhindade peole Grammisgalan ja filmiauhindade peole Guldbaggegalan.

Lisaks on ta alates 1991. aastast loonud valguskujunduse Rootsi mustkunstniku Joe Laberose etendustele Las Vegases, Monte Carlos, Austraalias, Uus-Meremaal, Singapuris ja mujal. Ta on teinud koostööd balletiteatriga

Cullbergbaletten ja oli lava- ja valguskunstnik Göteborgis toimunud Euroopa kergejõustiku meistrivõistlustel.

Veel valguskujundusi: „La Cage aux Folles“ Göteborgi ooperiteatris, „The Addams Family“ Göteborgis, „Les Misérables“ nii Soomes kui ka Taanis, „Flashdance“ Stockholmis, Donizetti ooper „Armujook“ rahvusoperis Estonia ja Andrew Lloyd Webberi „Ooperifantoom“ Vanemuise teatris.

Palle Palmé is one of the most valued specialists in his field in Europe. He is a winner of the Golden Mask Price in Sweden. He was the set and lighting designer for the opening of the Athletics European Championship in Gothenburg. Has been working with many musicals all around the world: Dirty Dancing, Wicked, Hairspray, Spamalot, The Producers, Rock of Ages, Legally Blonde, Beauty and the Beast, Les Miserables, Fame, Saturday Night Fever, RENT, Victor Victoria, Chicago, HAIR, Sweet Charity, 42nd Street, Zorba, Guys and Dolls, Little Shop of Horrors, High School Musical, Kiss me Kate among others.

Designs in Vanemuine: Elton John’s “Aida”, Webber’s “Jesus Christ Superstar”, “Cats”, “Evita” Bernstein’s “West Side Story”, Ulvaeus’s and Andersson’s “Chess”, “Sugar”, Kander & Ebb’s “Kiss of the Spiderwoman” and “Cabaret”, Hammerstein’s “Sound of Music”, Richard M. Sherman’s & Robert B. Sherman’s “Mary Poppins”, Jacobs & Casey’s “Grease”. Also was he lighting designer of Donizetti’s opera “Maria Stuarda”.

He is lighting designer for Cirkus and Magicfestivals in Monte Carlo and has been lighting many Swedish TV-shows like The Swedish Grammy and The Swedish Academy Awards. He has been lighting designer for the Swedish magician Joe Laberos’ shows from 1991 until today in Las Vegas, Monte Carlo, Australia, New Zealand and Singapore among other places. Has been working with the Cullberg Ballet.

More designs: “La Cage aux Folles” (Gothenburg Opera), “The Addams Family” (Gothenburg), “Les Miserables” (in both Finland and Denmark), “Flashdance” (Stockholm), Donizetti’s opera “L’ Elisir d’ amour” (NO Estonia), “Phantom of the Opera” (at Vanemuine)

Adrienne Åbjörn on vabakutseline koreograaf ja tantsuõpetaja. Ta lõpetas 2004. Rootsi Balletiakadeemia ja on tegutsenud ka tantsijana. 2013. aastast töötab ta Turu Ülikooli Kunstide Akadeemias Soomes ning õpetab Stockholmi Balletiakadeemias džäsantsu. Ta on loonud koreograafia Läti lauljale esinemiseks Eurovisiooni finaalis Malmös.

Adrienne on olnud koreograaf mitme muusikali ja suuremate ürituste juures („Robin Hood“, „Mio, mu Mio“, „Röövlitütar Ronja“ Reeotsis.) „Grease“ 2013 ja „Ooperi-fantoom“ 2014 Vanemuise teatris. 2014. aastal seadis Adrienne liikumise Georg Malviuse lavastatud Donizetti ooperile „Armujook“ Rahvusoperis Estonia.

Adrienne Åbjörn is freelancing as a choreographer and teacher. She graduated Swedish Balletacademie in 2004. She has worked as a dancer. Since 2013 Adrienne is working with TURUN AMK Taideakatemia in Finland and teaching jazz-dance at the Balletacademie in Stockholm. She choreographed the performance for the representative of Latvia in the Eurovision final in Malmö.

She has been choreographer of several events and some musicals (“Robin Hood”, “Mio my Mio”, “Ronja the Robbers Daughter” in Sweden) “Grease”2013 and “The Phantom of the Opera” 2014 in the Vanemuine Theatre). In 2014 Adrienne choreographed Donizetti’s opera “L’elisor d’amore“ in Estonian National Opera, directed by Georg Malvius.

Stephen Hansen, Norra näitleja ja laulja, on õppinud Göteborgi Ülikooli Muusika- ja Draamaakadeemias (Teaterhögskolan). Tema debüütrolliks oli Jeesus rock-ooperis „Jesus Christ Superstar“ Trondheimis Trøndelag Teater'is. See on roll, mida ta on mänginud üle 776 korra. Stephen on laulnud ka Quasimodo rolli muusikalis „Jumalaema kiriku kellamees“ Norra Rahvusoooperis ja Jean Valjeani rolli muusikalis „Les Misérables“ aastal 2006. Ta on kirjutanud ja esitanud mitmeid sooloshow'sid Oscars Teatern'is Stockholmis, Riksteatern'is, Trøndelag Teater'is, Stockholmi Linnateatris, Kristiansundi Ooperis Norras ja mujalgi. Stephenil on iga-aastane jõulutuuru Skandinaavias. Tema jõuluteemaline album „In the Light of Christmas“ on tõusnud kuldplaadi staatusesse.

Stephen Hansen annab sageli kontserte koos erinevate orkestritega: BBC Raadio Sümfooniaorkester, Trondheimi Sümfooniaorkester, Bergeni Filharmooniline orkester, Stavangeri Sümfooniaorkester ja Vanemuise Sümfooniaorkester.

2012 sai Sephen Hansen õigused täismahulise ooperi libreto kirjutamiseks ja koosprodutseerimiseks Paulo Coelho bestsellerile „Alkeemik“.

Stephen on eesti publikule tuttav juba 2004. aastast, mil ta kehastas Vanemuise teatri suvelavastuses „Jesus Christ Superstar“ Jeestust. Ta on osalenud ka Vanemuise muusikalikontsertide sarjas „Memory“, kontsertantsulavastuses „Thank You for the Music“ – „Tribute to ABBA“ ning esinenud Tallinna laululaval toimunud Andrew Lloyd Webberi galal. Koos Tarmo Leinatammega on Stephen mööda Eestit tuuritanud soolokontserdiga „The Sound of Musicals“, mis leidis kõrget tunnustust ka kriitikute poolt. „Ooperifantoomi“ etendused pühendab Stephen Hansen oma lauluõpetajale Ian Adamsile ning kõikidele suurepärasele kolleegidele Vanemuise teatris.

2014. aasta augustis andis Eesti Vabariigi president Norra-Eesti kultuuri-suhete edendamisele Stephen Hansenile Maarjamaa Risti V klassi teenetemärgi.

Stephen Hansen, Norwegian actor and singer, receive his education in the University of Gothenburg Opera and Drama (Teaterhögskolan). His debut was Jesus in *Jesus Christ Superstar* in at Trøndelag Teater and he has now played that role more than 776 times in five different countries. He has played Jean Valjean in the Norwegian revival of *Les Miserables* in 2006. With the Norwegian National Opera he also played Quasimodo in *The Hunchback of Notre Dame*.

He has written and performed several solo shows for the Oscar Theatre in Stockholm, Riksteatern (Swedish National Touring Theatre), Trøndelag Teater, Stockholm's Stadstheatre and Kristiansund Opera in Norway.

Stephen is touring and producing his own annual Scandinavian Christmas Tour. His Christmas album *In the Light of Christmas* has become a golden record. Stephen Hansen's work includes frequent concerts with different orchestras: BBC Radio Symphony Orchestra, Trondheim Symphony Orchestra, Bergen Philharmonic Orchestra, Stavanger Symphony Orchestra and Vanemuine Symphony Orchestra.

In 2012 he received the right to write a script and co-produce Paulo Coelho's bestselling book *The Alchemist* as a fullsize opera production.

Stephen is known to the Estonian audience already since 2004 when he played Jesus in Vanemuine's summer production *Jesus Christ Superstar*. He has also performed in the musical production series *Memory* at Vanemuine, in a concert and dance production *Thank You for the Music – Tribute to ABBA* and has performed at the Andrew Lloyd Webber Gala at the Tallinn Song Stage. Stephen Hansen and Tarmo Leinatamm performed also critically acclaimed show *92 kg Turbotenor – The Sound of Musicals*.

Stephen likes to dedicate his performances to his singing teacher Ian Adams and to all great colleagues at the Vanemuine Theatre .

In august, 2014 the President of the Republic of Estonia awarded Stephen Hansen The Order

Maria Listra on sopran, kes alustas oma muusikuteed väga varakult, esinedes nii Eestis kui Soomes juba 3-aastaselt.

Juulis 2011 lõpetas Maria Londoni Ülikooli *Royal Holloway* kolledži draama- ja teatriõppe eriala. Aastal 2008 lõpetas Maria Londoni *Chigwell School*'i, mis on spetsialiseerunud muusika, draama ja kunstide õpetusele. Muusikaõpinguid alustas Maria 5-aastasena Nõmme Muusikakoolis klaveri erialal, millele hiljem lisandus ka flöödieriala. Aastal 2000 ilmus 11-aastase Maria sooloplaat „Maria Listra AD 2000“ ja aastal 2008 teine sooloplaat. Maria on korduvalt esinenud Rapla Kirikumuusika Festivalil, laulnud kontserdisarjas „Ave Mariad läbi aegade“ ning „Uued ja vanad jõululaulud“ Eesti suuremates kontserdisaalides. Maria on teinud koostööd ERSOga, Soome-Eesti Barokkorkestriga ning keelpillikvartettidega Prezioso ja C-Jam. Samuti teeb Maria aktiivselt koostööd Pille Lille Muusikute Fondiga.

Maria Listra on osalenud mitmetes teatrilavastustes ning ooperi- ja muusikaliprojektides Inglismaal. Aastast 2006 on osalenud iga-aastastel jõulutuuridel Eestis. 2012 lisandus suvekontsertide sari koostöös Jassi Zahharoviga. Maria on mitmeid kordi osa võtnud Inglismaa vokalistide suvekursusest „*Abingdon School for Solo Singers*“.

Maria Listra is a soprano who started her musical career very early, giving performances both in Estonia and in Finland when she was only 3 years old.

In July 2011 she graduated from the *Royal Holloway* College at the University of London majoring in drama and theatre. In 2008 she graduated from London *Chigwell School* that specialises in teaching music, drama and the arts. Maria commenced her music studies at the age of 5 when she became a piano student at Nõmme Music School. Later on she also learned to play the flute there. In 2000 Maria, who was 11 years old at the time, released her first solo album called *Maria Listra AD 2000* and in 2008 her second solo album was released. Maria has been a regular performer at Rapla Church Music Festival. She has taken part in the concert series *Ave Marias Through the Years* and *New and Old Christmas Songs* in major concert halls in Estonia. Maria has worked with the Estonian National Symphony Orchestra, Finnish-Estonian Baroque Orchestra and the string quartets Prezioso and C-Jam. She also actively cooperates with Pille Lill Music Fund.

Maria has performed in many theatre productions and opera and musical projects in England. Since 2006 she has taken part in annual Christmas concert tours in Estonia. In 2012 she started a summer concert tour with Jassi Zahharov. She has several times taken part in the English vocalists' summer course *Abingdon School for Solo Singers*.

Hanna-Liina Võsa on muusikalilaulja ja näitleja, keda *Los Angeles Times* on nimetanud suure tulevikuga hõbehäälseks lauljatariks. 2001. aastal lõpetas ta Ameerika Muusikali- ja Draamaakadeemia (AMDA) New Yorgis ning hetkel täiendab end *New School University* muusikateatri bakalaureuseprogrammis.

Võsa repertuaari kuuluvad arvukad peaosad nii Eestis kui mujal etendunud klassikalistes muusikalides, kuid veelgi erilisemaks peab ta rollide loomist uuslavastustele: 2007. aastal *Goodspeed Opera House*'is esietendunud Garry Marshalli „Happy Days” (lav Gordon Greenberg), samal aastal NYMF programmis mängitud M. Cheong ja K. Lai „Angels” (lav Rich Fowler) kui ka Heikki Sarmanto džäsooperi kontsertettekandele „Manon”. Olulisemaks rolliks peab Hanna-Liina Sandy osatäitmist muusikalis „Grease” – selles rollis andis ta aastatel 2002-2004 ja 2006 Põhja-Ameerika ning Aasia turneel kokku üle 600 etenduse.

2010. aastal tegi Hanna-Liina Võsa külalisnäitlejana oma teledebuüdi USA tuntud telesarjas „Law and Order, SVU” (lav David Platt) mängides vastamisi Sharon Stone’iga. 2014. aastal andis ta eestikeelse hääle tegelastele animatsioonides „Frozen” ja „Rio 2”.

Austusest ja armastusest erinevate muusikažanrite vastu annavad tunnistust Hanna-Liina Võsalt ilmunud 3 sooloplaati: „Premiere” (2004, koostöös XXI Sajandi Orkestriga), „Pimedas on valge” (2010, koostöös keelpillikvarteti Prezioso ja džässtrioga Marti Täрни juhtimisel) ja „Särav vaikus” (koostöös Kristjan Randaluga).

2012. aasta kevadel asutas Hanna-Liina Võsa koos dirigent Risto Joostiga kunstilise ühenduse KAMBER, mille eesmärgiks on viljeleda erinevaid kammermuusika vorme, keskendudes eelkõige muusikateatrile. Kamber esitles oma esimest lavastust, mono-ooperit „Viimane Monogaamlane,” 2013. aasta mais KUMU Kunstimuseumis Tallinnas.

Hanna-Liina Võsa, has been called by Los Angeles Times “a clarion-voiced singer who is going to places”. In 2001 she graduated from the American Musical and Dramatic Academy in New York and is currently continuing her studies in the New School University Music Theatre Program.

She has performed all over the US, Canada and Asia with the touring production of “Grease” playing the role of Sandy. Other roles include „Happy Days“ (Lori Beth), „La Cage Aux Folles“ (Anne), „Angels“(Serra) in the US, „Hairspray“(Penny) in Finland and in Estonian productions of „West Side Story“(Maria), „Sound of Music” (Maria), “Mary Poppins” (the title role), „Les Miserables“ (Cosette), „Crazy For You“ (Polly), „Ball at the Savoy” (Daisy), “Man of La Mancha” (Aldonza) and “My Fair Lady” (Eliza).

Võsa has guest-starred in the popular TV-show “Law and Order, SVU“ playing opposite Sharon Stone, served as an official announcer for 2010 European Figure Skating Championships, dubbed the animations of „Frozen“ and „Rio 2“ in Estonian and released three solo records: „Premiere“(2004 with XXI Century Orchestra), „Pimedas on valge“(2010 with string quartet Prezioso and jazz trio led by Marti Tärn) and „Särav vaikus“(with Kristjan Randalu).

In Spring 2012 Hanna-Liina together with conductor Risto Joost, co-founded a creative union Kamber which introduces new works by younger-generation artists from different fields of art. Kamber presented its first production, a mono-opera „The Last of the Monogamicans“ in May 2013 at KUMU Art Museum in Tallinn.

Koit Toome õppis Tallinna Muusikakeskkoolis klassikalise klaveri ja G. Otsa nim Tallinna Muusikakoolis džäss-klaveri ja pop-džässlaulu erialal. 1995. aastal alustas Koit Toome edukat lauljakarjääri bändis *Code One* koos Sirli Hiiusega. Paljud bändi lood on jõudnud ka Eesti popmuusika kullafondi: „On küll hilja”, „Sellest saab meie suvi”, „Vikerkaar” jt. 1998. aastal esindas ta Eestit Eurovisiooni lauluvõistluse finaalkontserdil Birminghamis. Lisaks laulmisele, klaverimängimisele ja muusikakirjutamisele – produtseerimisele on Koit üles astunud ka muusikalinäitlejana paljudes erinevates rollides nii kodumaal kui ka väljaspool Eestit. Tema rolle: Alfred (Steinmani „Vampiiride tants”, Tallinna Linna-hall 2000), Marius (C.-M. Schönbergi „Hüljatud” 2001), Chris (C.-M. Schönbergi „Miss Saigon”), sama rolli on ta mänginud kaks aastat Helsingi Linnateatris ning osalenud külalisetendustel Saksamaal ja Luxemburgis; Roger (Larsoni „Rent”, Tallinnas ja Arena Theater & Festspiel GmbH Euroopa turnee); Claude (MacDermonti „Hair”, Arena Theater & Festspiel GmbH Euroopa turnee). Rolle Vanemuises: Siimon (Webberi „Jesus Christ Superstar”), Tony (Bernsteini „West Side Story”), Quaxo / Skimbleshanks (Webberi „Cats”), Frederick (Anderssoni & Ulvaeuse „Chess”), Valentin (Kanderi „Ämbliknaise suudlus”) ja Endla teatris Sander („Boyband”).

2014. aastal oli Koidul võimalus osaleda Birgitta Festivali avapäeval etendunud L. Bernsteini lavateose „Missa” solistina. Ilmunud plaadid: „Code One” (1995), „Code One 2” (1996), „Best Of Code One” (1998). Sooloplaadid: „Duetid” (1998), „Koit Toome” (1999), „Allikas” (2007), „Sügav kummardus õpetajale” 2009 (Jaak Joala lauldud laule, kontsertplaat), „Kaugele siit” (2010). Viimaselt kauamängivalt „Kaugele siit” lood: „Mälestused” (2010) ning „Kaugele siit” (2009) on pärjatud R2 Aastahiti tiitlitega. Lugu „Valged ööd” (2011) koostöös Getter Jaaniga saavutas R2 Aastahiti valmistel teise koha. Lisaks sellele on Koit Toome osalenud tõsielusarjas „Džunglistaar”, kaasa löönud saates „Eesti otsib Superstaari” (2012), „Laulupealinn”, võitnud teleshow „Tantsud tähtedega” (2007) ja võitnud ka meelelahutusshow „Su nägu kõlab tuttavalt” teise hooaja (2013).

Paljud väiksed fännid teavad kindlasti ka seda, et Koit on dubleerinud mitmeid animafilme nagu : „Autod” ja „Autod 2” (Pikne McQueen), „Haikala lugu” (Oscar), „Lugu hiirest nimega Despereaux”.

Koit Toome studied classical piano in Tallinn Music High School and jazz piano and pop-jazz singing in G. Ots Tallinn Music School. In 1995 Koit started his successful singing career in the band *Code One* with Sirli Hiius. Many of the band’s songs now belong to the golden league of Estonian pop music – *It is Late Already* (On küll hilja), *This Will Be Our Summer* (Sellest saab meie suvi), *Rainbow* (Vikerkaar), etc. In 1998 he represented Estonia at the final concert of the Eurovision Song Contest held in Birmingham. In addition to singing, playing the piano and writing/producing music, Koit has also been on stage as a musical actor in various different roles both in Estonia as well as abroad. His roles have included: Alfred in Steinman’s *Dance of the*

Vampires (Tallinn City Hall 2000), Marius in C.-M. Schönberg's *Les Misérables* (Tallinn City Hall 2001), Chris in C.-M. Schönberg's *Miss Saigon* (Tallinn City Hall), he played the same part in Helsinki City Theatre and has participated in guest performances in Germany and Luxembourg; Roger in Larson's "Rent" (Tallinn and Arena Theater & Festspiel GmbH European Tour); Claude in MacDermont's *Hair* (Arena Theater & Festspiel GmbH European Tour). His roles in the Vanemuine include: Simon in Webber's *Jesus Christ Superstar*, Tony in Bernstein's *West Side Story*, Quaxo/ Skimbleshanks in Webber's *Cats*, Frederick in Andersson & Ulvaeus' *Chess*, Valentin in Kander's *Kiss of the Spiderwoman*. In Endla theatre Sander in *Boyband*.

In 2014 Koit had the possibility to be a soloist in L. Bernstein's *Mass* performed on the opening day of the Birgitta Festival.

Records released: *Code One* (1995), *Code One 2* (1996), *Best Of Code One* (1998). Solo records: *Duets* (Duetid) (1998), *Koit Toome* (1999), *Fountain* (Allikas) (2007), *Deep Bow to the Teacher* (Sügav kummardus õpetajale) (songs sung by Jaak Joala, live concert recording), *Far away from Here* (Kaugele siit) (2010). Two songs – *Memories* (Mälestused) (2010) and *Far away from Here* (2009) – from his last record *Far away from Here* were awarded Radio 2 *Hit of the Year* title. His song *White Nights* (Valged ööd) (2011) with Getter Jaani ranked second in the Radio 2 *Hit of the Year* competition. In addition, he has taken part in the TV reality series *Jungle Star*, in the programme *Estonia is Looking for a Super Star* (2012) and *Song Capital*, he won the TV show *Dances with the Stars* (2007) and was the winner of the second season of the TV entertainment show *Your Face Sounds Familiar* (2013).

Many of his little fans are surely aware of the fact that Koit has dubbed several animated films such as *Cars* and *Cars 2* (Lightning McQueen), *Shark Tale* (Oscar), *The Tale of Despereaux*.

Kalle Sepp on 2001. aastal lõpetanud Tallinna Nõmme Gümnaasiumi, 2007. aastal Tallinna Ülikooli töö- ja tehnoloogiaõpetuse õpetaja eriala (BA) ning hetkel on omandamisel magistrikraad. Ta on töötanud nii ETV produtsendi assistendina kui ka lauljana kruiisilaevade erinevates programmides. 2009. aastast kuni tänaseni töötab revüüteatris Starlight Cabaret õhtujuhi ja lauljana. Kalle on osalenud koorilauljana muusikalides „Romeo ja Julia“ (NUKU teater), „Pipi Pikksukk“ (Muusikaliteater), Cole Porteri „Nii on meil moes“ (Muusikaliteater), „Shrek“ (NUKU teater) ning üles astunud Juan Peróni rollis muusikalis „Evita“ (Vanemuine). Lisaks laulab Kalle Sepp veel Tallinna Ülikooli Meeskooris (oli 2003-2013 koori president) ja on solist bändis *The Purple Gang*.

Kalle Sepp finished the Tallinn Nõmme High School in 2001 and graduated from Tallinn University in 2007 majoring in mathematics and natural sciences, he is currently pursuing Master's Degree. He has worked as an assistant to a producer at ETV as well as a stock person at Kaubamaja and Selver. Starting from 2009 he has been working as a master of ceremonies and a singer at the vaudeville theatre Starlight Cabaret. He has also taken part in musicals "Romeo and Juliet" at the Puppet Theatre, "Pipi Longstocking" and Cole Porter's "Nii on meil moes" ("Anything Goes") at the Musical Theatre, etc. Kalle Sepp also sings in the Tallinn University Men's Choir (he was the president of the choir 2003-2013) and is a soloist in the band *The Purple Gang*.

Kristina Vähi on õppinud Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias aastatel 1996-2003, omandades bakalaureuse- ja magistrikraadi ooperilaulu erialal. Aastatel 2006-2013 töötas Kristina RO Estonias ooperisolistina. 1996. aastal võitis I koha Klaudia Taevi nimelisel Noorte lauljate konkursil.

Rollid Vanemuises: Adina – G. Donizetti „Armujook”, Lisa – I. Kalman „Krahvinna Mariza”, I Daam – W. A. Mozart „Võluflööt”, Damon – G. F. Händel „Acis ja Galatea”, Fanny – G. Rossini „Abieluveksel”, Soulgirl – A. L. Webber „Jesus Christ Superstar”. Rollid RO Estonias: Ännchen – C. M. von Weber „Nõidkütt”, Zerlina – W. A. Mozart „Don Giovanni”, Nedda – R. Leoncavallo „Pajatsid”, Clorinda – G. Rossini „Tuhkatriinu”, Gagliari – J. Strauss „Viini veri”, Despina – W. A. Mozart „Cosi fan tutte”, Ninetta – S. Prokofjev „Armastus kolme apelsini vastu”, Oscar – G. Verdi „Maskiball”, Adele – J. Strauss „Nahkhiir”, Stasi – I. Kalman „Silva”. Aastatel 1999-2006 on laulnud Smithbridge Productioni muusikalides: „La gage aux Folles” (Linnupuur), „Tanz der Vampire” (Vampiiride tants), „Les Miserables” (Hüljatud), „Miss Saigon”, Mrs. Bedwin „Oliver”, „Grazy for you” (Hull sinu järele), „Cinderella” (Tuhkatriinu).

Kristina on osa võtnud Eva Märtsoni, Gerhard Kahry, Christina Deutekomi, Rudolf Piernay' ja Ingrid Kremlingi meistriklässidest.

Kristina Vähi studied at the Estonian Academy of Music and Theatre from 1996 to 2003 and obtained Bachelor's and Master's degree in the field of opera singing. From 2006 to 2013 she worked in the Estonian National Opera as an opera soloist. In 1996 she won 1st prize at the Klaudia Taev Competition for Young Opera Singers.

Roles in Vanemuine: Adina in G. Donizetti's *The Elixir of Love*, Lisa in I. Kalman's *Countess Mariza*, 1st Lady in W. A. Mozart *The Magic Flute*, Damon in G. F. Händel's *Acis and Galatea*, Fanny in G. Rossini's *The Bill of Marriage*, Soulgirl in A. L. Webber's *Jesus Christ Superstar*. Roles in Estonian National Opera: Ännchen in C. M. von Weber's *The Witch Hunter*, Zerlina in W. A. Mozart's *Don Giovanni*, Nedda in R. Leoncavallo's *Clowns*, Clorinda in G. Rossini's *Cinderella*, Gagliari in J. Strauss *Vienna Blood*, Despina in W.A. Mozart's *Cosi fan tutte*, Ninetta in S. Prokofiev's *The Love for Three Oranges*, Oscar in G. Verdi's *A Masked Ball*, Adele in J. Strauss' *The Bat*, Stasi in I. Kalman's *Silva*. In 1999-2006 she sang in the musicals of Smithbridge Productions: H. Fierstein's *La gage aux Folles*, Steinman-Kunze-Ives' *Tanz der Vampire*, C.-M. Schönberg's *Les Misérables* and *Miss Saigon*, Mrs. Bedwin in L. Bart's *Oliver*, G. Gershwin's *Grazy for you*, R. Rogers' *Cinderella*.

Kristina has taken part in Eva Märtsón's, Gerhard Kahry's, Christina Deutekom's, Rudolf Piernay's and Ingrid Kremling's master classes.

Pirjo Püvi omandas 2009. aastal magistrikraadi ooperilaulu erialal Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias dotsent Nadja Kuremi lauluklassis. Lisaks on ta omandanud kõrghariduse inglise keele ja kirjanduse erialal Tartu Ülikoolis. Alates 2010 töötab Vanemuise ooperisolistina.

Tema rolle Vanemuises: Susanna (Mozarti „Figaro pulm”), Cupido (Offenbachi „Orpheus põrgus”), Titania, 1. haldjas, Nümf, Kevad (Purcelli „Haldjakuninganna”), Damon (Händeli „Acis ja Galatea”), Angeliqve (Molière'i ”Ebahaige”), Daam (Kanderi „Cabaret”), Sophie (Massenet’ „Werther”), Mõisapreili (Aintsi „Rehepapp”), Viiu (Tubina „Reigi õpetaja”), osaleb kontsert-lavastuses „Õhtu Straussiga”. Rollid mujal: sopran (Rasmusseni „Hullu mehe aias,“), La Charmeuse (Massenet’ „Thaïs”, Pärnu Rahvusvahelise Ooperimuusika Festival „PromFest”), Oscar (Verdi „Maskibal”, RO Estonia), Stasi (Kálmáni „Silva”, RO Estonia) ja Madeleine (Abrahami „Savoy ball”, RO Estonia). Pirjo Püvi on andnud kontserte nii Eestis kui välismaal ja tegutseb aktiivselt ka kammermuusikuna. On osalenud solistina paljude suurvormide ettekannetel ning teinud koostööd tuntud dirigentidega nagu Nikolai Aleksejev, Normunds Vaicis, Ari Angervo, Anu Tali, Toomas Siitan, Lauri Sirp, Ants Soots, Risto Joost, Erki Pehk.

On rahvusvahelise Richard Wagneri Ühingu 2011. aasta stipendiaat ning Kristallkingakese auhinna laureaat 2011 (Eesti Teatriliit); 2011 toimunud VII Klaudia Taevi nimelise noorte ooperilauljate konkursi finalist – pälvis eriauhinna parima Schuberti „Ave Maria” esituse eest.

Pirjo Püvi obtained her Master’s Degree in opera singing at the Estonian Academy of Music and Theatre in 2009 in the class of senior lecturer Nadja Kurem. She also has a Bachelor’s Degree from the University of Tartu in English language and literature. Since 2010 she is an opera soloist at the Vanemuine Theatre.

Pirjo Püvi’s roles at the Vanemuine Theatre include Sophie (Massenet’s *Werther*), Susanna (Mozart’s *Le nozze di Figaro*), 1st soprano/Titania (Purcell’s *The Fairy Queen*), Cupid (Offenbach’s *Orphée aux enfers*), Damon (Händel’s *Acis and Galatea*), etc. Her roles at the Estonian National Opera include Madeleine (Abraham’s *Ball im Savoy*), Oscar (Verdi’s *Un ballo in Maschera*) and Anastasia von Eggenberg (Kálmán’s *Die Csárdásfürstin*). Pirjo Püvi has soloed in the performances of several oratorical works and also regularly performs chamber music. She has cooperated with renowned conductors such as Nikolay Alekseyev, Normunds Vaicis, Ari Angervo, Anu Tali, Toomas Siitan, Lauri Sirp, Ants Soots, Risto Joost and Erki Pehk.

In 2011, Pirjo Püvi received an award for her portrayal of Susanna from the Estonian Theatre Union as a promising young singer. She is a finalist of the 7th Klaudia Taev Competition for Young Opera Singers where she was awarded a special prize for her performance of Schubert’s “Ave Maria”. In 2011, Pirjo Püvi also received the Bayreuth Scholarship from the Estonian branch of the International Richard Wagner Association.

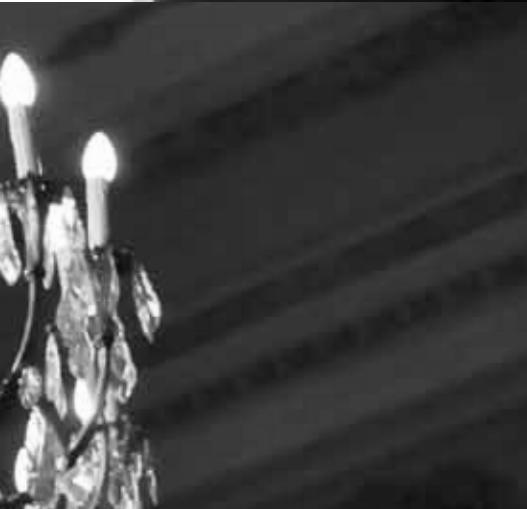
Simo Breede alustas lauluõpinguid 2002 H. Elleri nimelises Tartu Muusikakoolis Aino Kõivu lauluklassis. 2011. aastal lõpetas magistrantuuri Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias Jaakko Ryhäneni käe all. 2009-2010 õppis Rooma Santa Cecilia Konservatooriumis vahetusüliõpilasena ning 2010-2011 oli Rahvuskooper Estonia noorte solistide ooperiakadeemia liige. On osalenud C. Hanseni, E. Märtsoni, R. Damsi, B. Piersoni, R. Piernay, A. Hirvoneni, P. Kotiranta, G. Tucci ja J. Anvelti meistrkursustel. 2009. aastal tegi soolodebüüdi Savonlinna Ooperifestivalil väikerolliga *L'imperial commissario* Puccini ooperis „Madama Butterfly”. Laulab Savonlinna ooperifestivali kooris. Alates 2013 on Vanemuise teatri solist.

Rolle Vanemuises: Johann - Massenet’ „Werther”, Pritschitsch - Lehar „Lõbus lesk”, Robertson Ay / Northbrook – Disney ja Cameron Mackintosh „Mary Poppins”, Purjus poeet / Coridon / Bottom – Purcell „Haldjakuninganna”, Suslik Väino / Tik-kuujänes – Põldma / Ernits / Pajusaar „Kosmonaut Lotte”, Ernst Ludwig – Kander / Ebb / Masteroff „Cabaret”, Zaretski – Tšaikovski „Jevgeni Onegin”, Lumemees – Aints „Rehepapp”.

Rollid mujal: Argante (Händel „Rinaldo”), Aeneas (Purcell „Dido and Aeneas”), Marullo (Verdi „Rigoletto”), Dancairo, Remendado ja Lillas Pastia (Bizet’ „Carmen”), Cherardo (Puccini „Gianni Schicchi”), *L'imperial commissario* (Puccini „Madama Butterfly”), Il Podesta (Mozarti „La Finta Giardiniera”), Meeter (M. Mattieseni „DMeeter”). Laulnud solistina baritonipartiid mitmete suurvormide ettekannetel. Tunnustus: aastal 2009 valiti Savonlinna ooperikoori „Aasta lauljaks”. Samal aastal pälvis Naan Põllu nimelise noorte lauljate stipendiumi. 2012. aastal sai Rahvusvahelise Richard Wagneri Ühingu stipendiaadiks.

Simo Breede has studied at Heino Eller Tartu Music School in Aino Kõiv’s music class. In 2011 he received MA from the Music and Theatre Academy of Estonia under guidance of Jaakko Ryhänen. From 2009 until 2010 he studied in Rome in The St Cecilia Conservatory with Professor Carlo Desideri and between 2010 and 2011 he was part of the young soloists’ opera academy of the Estonian National Opera. Since 2011 Simo Breede has been working in Vanemuine Theatre as a soloist and choir singer. Simo Breede sings in the Savonlinna Opera Festival Choir and in year 2009 was elected the Savonlinna Opera Choir singer of the year. The same year he was given the Naan Põld young singers’ scholarship. In 2012 he recieved Bayreuth Scholarship from the Estonian branch of the International Richard Wagner Association. In 2009 he made his soloist debut at Savonlinna Opera Festival with a minor role as *L'imperial commissario* in Puccini’s opera “Madame Butterfly”. His roles include: Marullo (Verdi’s „Rigoletto”), Dancairo, Remendado and Lillas Pastia (Bizet’s „Carmen”), Cherardo (Puccini’s „Gianni Schicchi”), *L'imperial commissario* (Puccini’s „Madama Butterfly”), Il Podesta (Mozart’s „La Finta Giardiniera”), Meeter (M. Mattiesen’s „DMeeter”).

Preet Strandberg lõpetas 2008 Vanalinna Hariduskollegiumi teatriklassi ja 2012. aastal EMTA Lavakunstkooli 25. lennu. Aastast 2012 Vanemuise teatri näitleja.

Rolle Vanemuises: Gunn jt – Mihkel Raud / Andres Noormets „Musta pori näkku” (2012); Gustav, jõuluvana põder – Janno Põldma / Preet Pajusaar „Lotte jõulupidu” (2012); Semjon Semjonovitš Volkov – Ivan Gontšarov / Peeter Raudsepp „Oblomov” (2012); erinevad rollid – Ludvig Aškenazy / Leino Rei lavastuses „Armunud kastis” (2013); Totu – Nikolai Nossov / Kaili Viidas „Totu kuul” (2013); Danny – Jacobs / Casey / Malvius „Grease” (2013); Mikael Bergman, Ismael Retzinsky – Ingmar Bergman / Ain Mäeots „Fanny ja Alexander” (2014); Noorem kohtuteener Eduard Tubina ooperis „Reigi õpetaja” (lav. Roman Baskin, 2014); Semjon Semjonovitš Medvedenko, õpetaja – Anton Tšehhov / Tiit Palu „Kajakas” (2014).

Preet Strandberg graduated from the theatre class at Old Town Educational College 2008 and in 2012 completed his studies as the graduate of year 25 at the Drama School of the Estonian Academy of Music and Theatre. He has worked in Vanemuine since 2012.

His roles in Vanemuine include: Gunn and others in Mihkel Raud / Andres Noormets' *Black Mud on your Face* (Musta pori näkku) (2012); Gustav, Santa Clause, elk in Janno Põldma / Preet Pajusaar's *Lotte's Christmas Party* (Lotte jõulupidu) (2012); Semjon Semjonovitš Volkov in Ivan Goncharov / Peeter Raudsepp's *Oblomov* (2012); various roles in Ludvig Aškenazy / Leino Rei's *Lovers in a Box* (Armunud kastis) (2013); Dunno in Nikolai Nossov / Kaili Viidas' *Dunno on the Moon* (2013); Danny in Jacobs / Casey / Malvius' *Grease* (2013); Mikael Bergman, Ismael Retzinsky in Ingmar Bergman / Ain Mäeots *Fanny and Alexander* (2014); junior court servant in Eduard Tubin's opera *The Parson of Reigi* (producer Roman Baskin, 2014); Semjon Semjonovitš Medvedenko, teacher in Anton Chekhov / Tiit Palu's *Sea Gull* (Kajakas) (2014).

Lauri Liiv õppis aastatel 1996-2000 G. Otsa nim Tallinna Muusikakoolis pop-džäss lauluerialal. Ta on osalenud mitmetes muusikalides: Lun-Tha (Rodgersi „Kuningas ja mina”), Phaedra (Hermani „Linnupuur”), Herbert, Koukol (Steinmani „Vampiiride tants”), Audrey Uus (Menkeni „Väike õuduste pood”), Enjorlas (C.-M. Schönbergi „Hüljatud”), Tallinna Linnahallis, Neuschwansteini teatris Saksamaal ning Tampere teatris Soomes), Pinocchio (Fortini „Ooh, Pinocchio!”), väikesed rollid Barti „Oliver” ja Webberi „Evita”, John (C.-M. Schönbergi „Miss Saigon”), sama rolli on ta mänginud ka Helsingi Linnateatris ning osalenud külalisetendustel Saksamaal ja Luxemburgis; Radames (Elton Johni & Tim Rice'i „Aida”), Annas (Webberi „Jesus Christ Superstar”), Collins (Larsoni „Rent”), Riff (Bernsteini „West Side Story”), Munkustrap (Webberi „Cats”), Chucky (Menkeni „Tutvumiskuulutus”), Anatoli (Anderssoni & Ulvaeuse „Chess”), Molina (Kanderi „Ämbliknaise suudlus”), Woof (MacDermonti „Hair”), Arena Theater & Festspiel GmbH, Euroopa turneel Saksamaal, Austrias, Šveitsis, Taanis, Itaalias, Rootsis ja Luxemburgis, Robertson Ay (Disney ja Cameron Mackintosh „Mary Poppins”). Lauri Liiv on olnud ka bändide *Black Velvet* ja *Family* solist ning osalenud mitmel korral Eurovisiooni lauluvõistluse Eesti lõppvoorus. Alates 2013. aasta lõpust näeb teda populaarses telesarjas „Kartulid ja apelsinid” (TV3), kus ta kehastab üht peategelast Unot. 2014 sügisel saab teda näha ühe osalejana Eesti ühes kõigi aegade populaarseimas teleshow's „Su nägu kõlab tuttavalt” (TV3).

Foto: Marge Tuisk

Lauri Liiv studied pop & jazz song in the G. Ots Tallinn Music School in 1996-2000. He has performed in many musicals: Lun-Tha (Rodgers's “The King and I”), Phaedra (Herman's “Birdcage”) Herbert, Koukol (Steinman's “Dance of the Vampires”), Audrey New (Menken's “Little Shop of Horrors”), Enjorlas (C.-M. Schönberg's “Les Misérables”, At the Tallinn City Hall, the Neuschwanstein Theatre in Germany and the theatre of Tampere in Finland), Pinocchio (Fortini's “Ohh, Pinocchio!”) little characters in Bart,s “Oliver” and Webber's “Evita”, John (C.-M. Schönberg's “Miss Saigon”), he has played the same part in the Helsinki City Theatre and has participated in guest performances in Germany and Luxembourg; Radames (Elton John & Tim Rice's “Aida”), Annas (Webber's “Jesus Christ Superstar”), Collins (Larson's “Rent”), Riff (Bernstein's “West Side Story”), Munkustrap (Webber's “Cats”), Chucky (Menken's “The Personal”), Anatoli (Andersson's & Ulvaeus's “Chess”), Molina (Kander's “Kiss of the Spider Woman”), Woof (MacDermont's “Hair”) in Arena Theater & Festspiel GmbH, with whom he toured in Germany, Switzerland, Austria, Italy, Sweden, Luxembourg and Denmark, Robertson Ay (Disney and Cameron Mackintosh's “Mary Poppins”). Lauri Liiv has been a soloist in the bands of *Black Velvet* and *Family*. He has been plenty of times part of the national finals of the Eurovision Song Contest. Since the end of 2013 Lauri has one of the leading roles as Uno in popular TV-drama “The Potatoes And The Oranges”(TV3). In autumn 2014 he will take a part of one of the most successful TV project ever in Estonia, called “Your Face Looks Familiar” (TV3).

Janika Sillamaa on lõpetanud G. Otsa nim Tallinna Muusikakooli Jaak Joala ja Kare Kauksi lauluklassis. Tegev nii soololaulja, laulukirjutaja kui muusikaliartistina. Viimane sooloalbum „Täiskohaga naine” ilmus 2013. aasta detsembris.

Tema rolle: Maarja-Magdaleena – A. L. Webberi „Jesus Christ Superstar”, Aida - E. Johni „Aida”, Joanne – J. Larsoni „Rent”, Bombalurina – A. L. Webberi „Cats”, Anita – L. Bernsteini „West Side Story”, „Miss Saigon”, Ellen – B. Ulvaeuse ja B. Anderssoni „Chess”, Bertha – K. Sillamaa „Jane Eyre” jpm.

Üle viieteistkümneme aasta on Janika Sillamaa töötanud Kaari Sillamaa LKKK Muusikateatri lavastaja, libretisti, laulukirjutaja ja muusikajuhina. Olulisemateks teosteks rock-ooper „Faust” ja muusikalid „Lumivalgeke”, „Verelegend”, „Lumekuninanna”.

Janika Sillamaa graduated from G. Ots Music School in the singing class of Jaak Joala and Kare Kauks. She is active both as a solo singer, songwriter as well as a musical artist. Her last solo album *Full-Time Woman* (Täiskohaga naine) was released in December 2013.

She has performed in the following productions: Maria-Magdalena – A. L. Webber “Jesus Christ Superstar”, Aida – E. John “Aida”, Joanne – J. Larson “Rent”, Bombalurina – A. L. Webber “Cats”, Anita – L. Bernstein “West Side Story”, “Miss Saigon”, Ellen – B. Ulvaeus ja B. Andersson “Chess”, Bertha – K. Sillamaa “Jane Eyre” et al.

For more than 15 years she has worked as a producer, librettist, songwriter and music director at Kaari Sillamaa LKKK Music Theatre. Her most important works are rock-opera Faust and musicals *Snow White*, *Blood Legend* and *Snow Queen*.

Merle Jalakas lõpetas 1996 Eesti Muusikaakadeemia, alates 1995 Vanemuise teatri ooperi- ja operetisolist ning alates aastast 2010 muusikalavastuste lavastaja assistent. Merle Jalakas on laulnud soolopartiisid mitmetes suurvormides.

Rolle Vanemuises: mängib ooperitundides „Appi, ooper?!“; sopran, Hiina naine – Purcell „Haldjakuninganna“; Nõid Minna – Aintsi „Rehepapp“, Winifred Banks - Disney ja Cameron Mackintosh „Mary Poppins“; Haldjas – Ehala „Nukitsamees“; Atalanta – Händel „Xerxes“; Musetta – Puccini „Boheem“; Lucia – Donizetti „Lucia di Lammermoor“; Leonore – Nielsen „Maskeraad“; Gianetta – Donizetti „Armujook“; Oscar – Verdi „Maskiball“; Violetta – Kálmán „Montmartre'i kannike“; Rosina – Rossini „Sevilla habemeajaja“; Greteke – Humperdincki „Hansuke ja Greteke“; Barbarina – Mozart „Figaro pulm“; Papagena – Mozart „Võluflööd“; Adele – Strauss „Nahkhiir“; Daisy – Abraham „Savoy ball“ jpm.

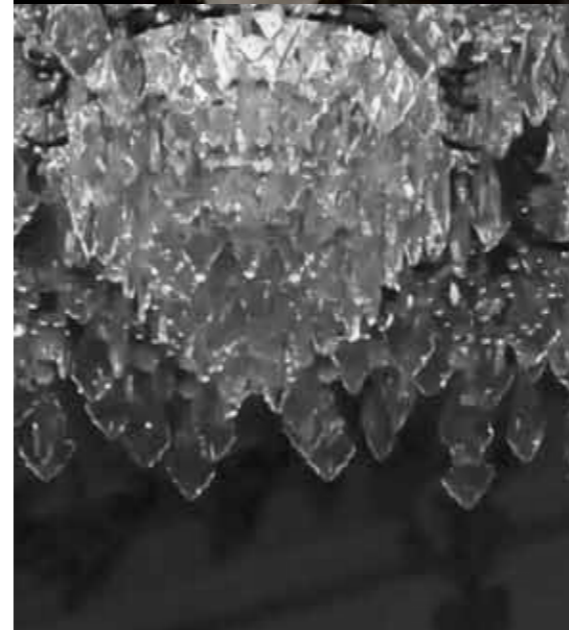
Tunnustus: Rahvusvahelise Richard Wagneri Ühingu stipendium 1998; EMT Muusikateatri aastapreemia 2011; Vanemuise teatri kolleegipreemia 2011

Merle Jalakas graduated from the Estonian Academy of Music in 1996. Since 1995 she has been an opera and operetta soloist at the Vanemuine and from 2010 assistant to the director of musical productions. Merle Jalakas has sung solo parts in various major musical works.

Her roles in Vanemuine include: participant in the opera lessons *Help, Opera?! (Appi, ooper?!)*; soprano, Chinese woman in Purcell's *Fairy Queen*; Sylviane in Lehár's *The Merry Widow*; Winifred Banks in Disney and Cameron Mackintosh's *Mary Poppins*; Fairy in Ehala's *Imp* (“Nukitsamees”); Atalanta in Händel's *Xerxes*; Musetta in Puccini's *La Boheme*; Lucia in Donizetti's *Lucia di Lammermoor*; Leonore in Nielsen's *Masquerade*; Gianetta in Donizetti's *The Elixir of Love*; Oscar in Verdi's *A Masked Ball*; Violetta in Kálmán's *The Violets from Montmartre*; Rosina in Rossini's *The Barber of Seville*; Barbarina in Mozart's *The Marriage of Figaro*; Papagena in Mozart's *The Magic Flute*; Adéle in Strauss's *The Bat*; Daisy in Abraham's *Ball in Savoy et al.*

Awards: Richard Wagner Society scholarship in 1998; EMT award 2011, Vanemuine Colleague Award 2011

Reigo Tamm lõpetas 2008. aastal Tapa Gümnaasiumi ja asus õppima Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia lavakunstikooli näitleja erialale, juhendajaks Elmo Nüganen. Täiendas ennast näitlemises Londonis *Rose Bruford College*'is. Aastast 2009 õpib Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias klassikalist laulu õppejõud Taavi Tampuu juures. On osalenud Jenny Anvelti, Giacomo Aragalli ja Virgilijus Noreika meistrikursustel. Aastast 2014 on Reigo Vanemuise teatri ooperisolist. Tema rolle Vanemuises: Camille de Rossillon (Lehari „Lõbus lesk“), Ruiz (Verdi „Trubaduur“), Schmidt (Massenet „Werther“), Solist kontsert-etenduses „Õhtu Straussiga“, Kubjas Hans (Aintsi „Rehepapp“), Henn (Tubina „Reigi õpetaja“) ja hooajal 2014-2015 lisandub Piangi (Webberi „Ooperifantoom“). Eelnevad rollid mujal: Curly (Rodgersi „Oklahoma“), Isa Uuno (Kivirähki „Sibulad ja šokolaad“), Solist (Tormise „Pariisi linnas Londonis“), Heinz Liebling (Beneši „Haljal aasal“), Cacoblethes (Mederi „Kindlameelne Argenia“). Samuti on mänginud

Nukuteatri muusikalides „Kevadine ärkamine“ ja „Shrek“. 2013. aasta suvel laulis Prantsusmaal Aix-en-Provence ooperifestivali kooris.

Reigo Tamm graduated Tapa Upper Secondary School in 2008 and went to study in the Drama School of the Estonian Academy of Music and Theatre to become an actor under the guidance of Elmo Nüganen. He has also studied acting in *Rose Bruford College* in London. He has studied classical singing in the Estonian Academy of Music and Theatre since 2009 (teacher Taavi Tampuu). He has participated in Jenny Anvelt's, Giacomo Aragall's and Virgilijus Noreika's master classes. His roles in Vanemuine include: Henn Tubina's *The Parson of Reigi*; Hans Aints's *The Old Barney*; Camille de Rossillon in Lehar's *The Merry Widow*, Ruiz in Verdi's *Il Trovatore*, Schmidt in Massenet's Werther, soloist in the concert-performance *Evening with Strauss*. His roles elsewhere include: Curly in Rodgers' *Oklahoma*, *Father Uuno* in Kivirähk's *Onions and Chocolate*, Soloist in Tormis' *In the Town of Paris in London*, Heinz Liebling in Beneš' *Auf der grünen Wiese*, Cacoblethes in Meder's *Die beständige Argenia*. He has also played in the musicals *Spring Awakening* and *Shrek*. In summer 2013 he sang in the Aix-en-Provence opera festival choir.

Aivar Kaseste õppis 1998-2002 Tallinna G. Otsa nimelises Muusikakoolis Henn Eeriku ja Ludmilla Dombrovskaja-Keisi lauluklassis ja alates 2002 Eesti Teatri- ja Muusikaakadeemias Rostislav Gurjevi, Matti Pelo ja Jaakko Ryhäse juures. On täiendanud ennast prof Helin Kapteni, Veikko Kiiveri ja Vladislav Horuzenko juures. Rollid: Parun Felseck (Beneši „Haljal aasal“), Augustin (Falli „Armas Augustin“), Gaston (Verdi „La traviata“), Monostatos (Mozarti „Võluflööd“), Remendado (Bizet' „Carmen“), Fracasso (Mozarti „La finta semplice“), Rinuccio (Puccini „Gianni Schicchi“), Spoletta (Puccini „Tosca“), Borsa (Verdi „Rigoletto“), Ruiz (Verdi „Il Trovatore“), Tseremooniameister (Prokofjevi „Armastus kolme apelsini vastu“), Parpignol (Puccini „Boheem“), Triquet (Tšaikovski „Jevgeni Onegin“).

Aivar Kaseste studied in the singing class of Henn Eerik and Ludmilla Dombrovskaja-Keis at Tallinn G. Ots Music School from 1998-2002 and from 2002 under Rostislav Gurjev, Matti Pelo and Jaakko Ryhänen at the Estonian Academy of Theatre and Music. He has also studied with Professor Helin Kapten, Veikko Kiiver and Vladislav Horuzenko. Roles: Parun Felseck in Beneš' *Auf den grünen Wiese*, Augustin in Fall's *Der Liebe Augustin*, Gaston in Verdi's *La Traviata*, Monostatos in Mozart's *Magic Flute*, Remendado in Bizet' *Carmen*, Fracasso in Mozart *La finta semplice*, Rinuccio in Puccini's *Gianni Schicchi*, Spoletta in Puccini's *Tosca*, Borsa in Verdis *Rigoletto*, Ruiz in Verdi's *Il Trovatore*, Master of Ceremonies Prokofiev's *The Love for Three Oranges*, Parpignol in Puccini's *La Bohème*, Triquet in Tchaikovsky's *Eugene Onegin*.

Rasmus Kull lõpetas 2011. aastal Heino Elleri nimelise Tartu Muusikakooli ja jätkab käesoleval hetkel klassikalise laulu õpinguid Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias.

Aastal 2006 lõpetas Tartu Ülikooli inglise keele ja kirjanduse eriala bakalaureusediplomiga ja aastal 2008 lõpetas Glasgow Ülikooli magistri-kraadiga (MLitt) foneetika ja sotsiolingvistika erialal.

Aastast 2008 on osalenud solisti ja kooriartistina mitmetes Vanemuise muusikalavastustes: Rolf –Rodgers / Hammerstein „Helisev muusika”; Schmidt – Massenet’ „Werther”, Evita armuke – Webber „Evita”; Maurice – Abraham „Savoy ball”; Spoletta – Puccini „Tosca”; Kusti – Ehala „Nukitsamees”, Sulane Jaan – Aintsi „Rehepapp”; Tenor – Purcelli „Haldjakuninganna” jt. Aastatel 2010 - 2012 oli Savonlinna Ooperifestivali koori liige ja aastal 2013 esines koos Eesti Filharmoonia Kammerkooriga Aix-en-Provence’i ooperifestivalil, kus ta laulis Usciire rolli Robert Carseni lavastatud ooperis „Rigoletto”.

Rasmus Kull graduated from Tartu Heino Eller Music School 2011 and at present continues his studies of classical singing in the Estonian Academy of Music and Art.

In 2006 he graduated from the University of Tartu with a Bachelor’s Degree in English language and literature and in 2008 he graduated from the University of Glasgow with a Master’s Degree (MLitt) in phonetics and sociolinguistics.

Since 2008 he has participated as a soloist and choir member in several music performances staged at the Vanemuine: Rolf in Rodgers / Hammerstein’s *The Sound of Music*; Schmidt in Massenet’s *Werther*, Evita’s lover in Webber’s *Evita*; Maurice in Abraham’s *Ball at the Savoy*; Spoletta in Puccini’s *Tosca*; Kusti in Ehala’s *Bumpy* (Nukitsamees), Jaan in Aintsi’s *The Old Barney*; Tenor in Purcell’s *The Fairy Queen* et al. From 2010 to 2012 he was a member of the Savonlinna Opera Festival choir and in 2013 he performed with the Estonian Philharmonic Chamber Choir at the Aix-en-Provence Opera Festival where he sang the role of Usciire in Robert Carsen’s production of *Rigoletto*.

Linda Kolde õppis Vanalinna Hariduskolleeegiumi humanitaarklassis ja lõpetas 2014 Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Lavakunstikooli 26. lennu. Alates 2014. aastast Vanemuise teatri näitleja.

Mängib lavastustes „Armastan! Armastan! Armastan!” (lavastaja Avtandil Varsimašvili), „Minu veetlev Tartu” (lavastaja Tiit Palu) ja „Kui tuvid kadusid” (lavastaja Tiit Palu).

Linda Kolde studied in the class of humanistic disciplines at Old Town Educational College and completed her studies in the Drama School of the Estonian Academy of Music and Theatre in 2014 as a graduate of the 26th class. She has worked in the Vanemuine since 2014.

She plays in the productions *I love! I love! I love!* (director Avtandil Varsimašvili), *My Fair Tartu* (producer Tiit Palu) and *When the Pigeons Disappeared* (director Tiit Palu).

Hedi Maaros on sündinud Pärnus, õppis Pärnu Vanalinna Põhikoolis ja Ülejõe Gümnaasiumis. Laulmist õppis ta Toomas Volli ja Kelli Uustani käe all. Hedi on laulnud mitmetes koorides nagu Toomas Volli juhitud *Argentum Vox* ja ka ansamblites *Mirt ja Viisipidajannad*, millega võideti 2013 Barcelonas toimunud võistlusel *Europe and its Songs* kuldmedal. Hedi on laulnud aastaid solistina ning tulnud korduvalt Sügislaulu konkursi võitjaks. Hedit on ka ambitsioonikas rockbänd *Mucky*, mis pärjati 2014. aastal *Bändomaania* parimaks bändiks. Lisaks on Hedi olnud hääleseadja ja kohtunik erinevate lauluvõistluste žüriides.

Hedi Maaros was born in Pärnu. She studied in Pärnu Old Town Elementary School and Ülejõe Upper Secondary School. She studied singing under the guidance of teachers Toomas Voll and Kelli Uustani. Hedi has sung in many choirs, such as *Argentum Vox* (conductor Toomas Voll), and also in ensembles *Mirt and Viisipidajannad*. The latter won a gold medal at the competition *Europe and its Songs* held in Barcelona in 2013. She has performed as a soloist for years now and has many times been awarded the first prize at the *Autumn Song* (Sügislaul) competition. Hedi also has an ambitious rock band called *Mucky*, which was nominated best band at the competition *Bändomaania* in 2014. In addition, she has worked as a vocal teacher and has on many occasions been invited to be a member of song competition juries.

SIMO BREEDE

PRIIT STRANDBERG

HEDI MAAROOS, UKU-MARKUS SIMMERMANN

MERLE JALAKAS

AIVAR KASESTE

HANNA-LIINA VÕSA, KOIT TOOME

Eesti näitemäng „Vanemuise“ seltsi saalis

Jurjewis (Tartus).

Pühapäeval 23. aprillil 1895.

Keiserliku Majesteedi Keisri Prõna Aleksandra Feodorowna nimepäewa pühitsemiseks.
— Stenduse hakatusel lauldakse Keisri laulu. —

Paljude soowi vääle:

Preciosa ehk Mustlase tüdruk.

Oper 5 järgus. P. A. Wolffi järel eestistanud J. Ederberg. — K. M. v. Weberi muusika.

Näitejuht: herra Tschner. — Muusikajuht: herra Aug. Wiera.

Dialised:

Don Franzisko de Karfamo	hrra Steinert.
Don Alonso, tema poeg	hrra Tschner.
Don Fernando de Azewedo	hrra Puna.
Donna Alaara, tema abikaasa	prõna Lenau.
Don Eugenio, nende poeg	hrra Leppif.
Don Kontreras, politsei leitnant	hrra Wupsberg.
Donna Petronella	neiu Leoni.
Mustlase päälit	hrra Lenau.
Wiarba, mustlase wanamoor	prõna Wuru.
Preciosa, mustlase tüdruk	prõna Martinow.
Pedro, loosi Alewaataja	hrra Laas.
Fabio, kõrtsmit	hrra Wärska.
Ambrosio, talupoeg	hrra Leoni.
Ala talupoeg	hrra Rallip.

Räätlid ja nende prõnad. Talupojad. Linnarahwas. Mustlased ja nende lapsed. Soldatid.

Mängukoht: Mitmes kohas Hispania maal.

Piletite hinnad: I. plats 70 kop., II. plats 55 kop., III. plats 40 kop., IV. plats 25 kop. Väälle selle weel margimaks.

Rõigefõrgemalt 5 mail 1895 kinnitatud häätsarwanaine Riigi nõufoogust ja 20 augustil kinnitatud seadust mööda wõtatale täiendam maks igast waatepidust ja täiendusest kõigist piletiteft Keiserinna Maria juoksonna all oiewate lastuatawajumiste kants, mis sellest margide läbi tuleb maksita, ja pilet ilma margita ei ole mõjuw.

Piletid on näitemängu päewal kella 12 jaadil kaaja juureft saada.

Hakatus kell 8 õhtul.

August Wiera.

„Meeskond „Ooperifantoomini“

Kui Vanemuise selts 1870. aastal oma tegutsemise viienda sünnipäewa tähistamiseks esimese teatrietendusega (Lydia Koidula „Saaremaa onupoeg“) välja tuli, kõlasid selles ka kaks autori enda viisistatud luuletust, mida ta ise klaveril saatis. Nõnda on muusika olnud Eesti teatri osaline algusest peale. Muusikateater Vanemuine sündis aga siiski pisut hiljem. 1883. aastal toodi Tartu publiku ette esimene eestikeelne muusikalavastus – Carl Maria von Weberi muusikaga Pius Alexander Wolffi näidend „Preciosa“. 1914-35 mängiti Vanemuise repertuaaris palju operette, vähem ooperit.

Kaarel Ird, Vanemuise teatri juht aastatel 1944-1950 ja 1955-1985, lavastas kõigis žanrides peale balleti, kusjuures muusikalisi lavastusi 50 ringis – operette, muusikale, laulumänge. Vanemuise oma tantsijate seast välja kasvanud Ülo Vilimaa on 1980-1990ndatel lavale toonud nii klassikalisi oopereid, uudsemat põnevamat repertuaari (Gershwini „Porgy ja Bess“ 1983; Schönbergi „Kuu-Pierrot“ ja Bartóki „Hertsog Sinihabeme loss“ 1991; Kangro rockooperi „Põhjaneitsi“ 1980) operette ja muusikale (Loewe'i „Minu veetlev leedi“ 1990; Barti „Oliver“ 1993; Fortini „Ooh, Pinocchio!“ 1998). Vanemuises samuti tantsijana alustanud praegune balletijuht Mare Tommingas on tantsulavastuste kõrval lavastanud operette ja muusikale (Leigh' „Mees La Manchast“ 1995, Styne'i „Gypsy“ 2000; J. Straussi „Õo Veneetsias“ 2000, Styne'i „Sugar“ 2008) luues sageli ka kostüümid ja kujunduse. Aastal 2000, kui Mare Tommingas tõi Tartu raepitsile J. Straussi opereti „Õo Veneetsias“, taastus ammu katkenud muusikaliste vabaõhuetenduste traditsioon.

Edasi läkski käima senisest oluliselt mastaapsemalt lavastatud muusikalide-rockooperite karussell. Vabas õhus etendusid 2002 Andrew Lloyd Webberi „Evita“ (Tiit Ojasoo ja Ene-Liis Semperi lavastuses), 2003 Elton Johni „Aida“ (lavastaja Mati Unt), 2004 Lloyd Webberi „Jesus Christ Superstar“ (lavastaja Georg Malvius), suures majas 2005. aastal Bernsteini „West Side Story“ (lavastaja Ain Mäeots) ja Lloyd Webberi „Cats“ (lavastaja Dmitri Harchenko), 2006 Benny Anderssoni – Björn Ulvaeusi „Chess“ (lavastaja Georg Malvius) jne. Neis tegid kaasa Eesti pop-lauljad ja ka välismaised artistid, produtsent Paavo Nõgenest sai aga aastal 2007 Vanemuise teatri juht. Ilmselt osutusid muusikalid sel perioodil Vanemuisele õigeks valikuks – Eestis oli puhkenud üleüldine tormiline huvi selle žanri vastu, suur hulk inimesi koges, et Vanemuine suudab esitada muusikali väga heal tasemel.

Vanemuise tugevus on oma kolme žanri – muusika, draama ja balleti – ühendamisest ja sellest liidust sünnib reeglina uus ja eriline kvaliteet. Sedalaadi ühendus on võimaldanud Vanemuises etenduda ka rockooperil „Ruja“ (2008, lavastaja Tiit Ojasoo, kunstnik Ene-Liis Semper), muistsel muinasrokil „Peko“ (2011, lavastaja Ain Mäeots) ja laste poolt hinnatud ja armastatud lastemuusikalidel „Detektiiv Lotte“ (2008) ja „Kosmonaut Lotte“ (2012), mõlemad lavastanud Ain Mäeots.

2014. aasta on aga ka muusikalidega „sina peal“ olevale Vanemuisele midagi erilist – oleme saanud loa tuua lavale maailma kõige kuulsam muusikal, Andrew Lloyd Webberi „Ooperifantoom“ (lavastaja Georg Malvius).

(Kasutatud on materjale Virge Joametsa artiklist *Vanemuine – Eesti vanim muusikateater* Vanemuise teatri 2007. aasta väljaandes. *Toim.*)

The Journey of the Vanemuine Theatre to the *Phantom of the Opera*

When the Vanemuine Society staged the first theatre play – Lydia Koidula's *The Cousin from Saaremaa* – for its 5th anniversary in 1870, it included two poems that the author herself had set to music and accompanied on the piano. Thus, music has played a part in the Estonian theatre from the beginning. However, the music theatre Vanemuine was born a little later.

In 1883 the first Estonian language music performance was staged in Tartu – Pius Alexander Wolff's play *Preciosa* to the music of Carl Maria von Webber. From 1914 until 1935 Vanemuine played a lot of operettas, but not so many operas.

Kaarel Ird, the director of Vanemuine from 1944 to 1950 and from 1955 to 1985 – directed performances in all genres, except ballet, whereas the number of musical performances was about 50, including operettas, musicals and musical dramas. Ülo Vilimaa who started off in the Vanemuine as a ballet dancer, staged both classical operas as well as more novel and intriguing repertoire from the 1980s to 1990s (Gershwin's *Porgy and Bess* (1983), Schönberg's *Moonstruck Pierrot* and Bartók's *Bluebeard's Castle* (1991), Kangro's rock opera *The Maiden of North* (1980), operettas and musicals (Loewe's *My Fair Lady* (1990), Bart's *Oliver* (1993), Fortin's *Oooh, Pinocchio!* (1998)). The present ballet director of Vanemuine theatre, Mare Tommingas, who also started off as a ballet dancer, has, in addition to dance productions, staged operettas and musicals (Leigh's *Man from la Mancha* (1995), Styne's *Gypsy* (2000), J. Strauss' *A Night in Venice* (2000), Styne's *Sugar* (2008)) often also being the costume and stage designer. When Mare Tommingas staged J. Strauss' *A Night in Venice* in Tartu's Town Hall Square in 2000, the tradition of musical open-air productions that had long since been interrupted was renewed again.

Now followed a hearty carousel of musicals and rock-operas staged in a remarkably more large-scale style. Following musicals were performed in the open air setting – in 2002 Andrew Lloyd Webber's *Evita* (directed by Tiit Ojasoo and Ene-Liis Semper), in 2003 Elton John's *Aida* (directed by Mati Unt), in 2004 Lloyd Webber's *Jesus Christ Superstar* (directed by Georg Malvius), in the Grand Building in 2005 Bernstein's *West Side Story* (directed by Ain Mäeots) and Lloyd Webber's *Cats* (directed by Dmitri Harchenko), in 2006 Benny Andersson and Björn Ulvaeus' *Chess* (directed by Georg Malvius), etc. The cast included both Estonian pop singers as well as foreign artists and the producer Paavo Nõgene became the general manager of the Vanemuine in 2007. Musical was probably the right choice for the Vanemuine during that period – a stormy interest in this genre was seen in Estonia at the time. Many people realised that Vanemuine was capable of staging musicals on a very good level.

The strength of Vanemuine lies in its ability to combine its three genres – music, drama and ballet and this unison usually gives birth to a new and special quality. This kind of unison enabled the Vanemuine to stage the rock opera *Ruja* (2008, directed by Tiit Ojasoo, Ene-Liis Semper), ancient rock opera *Peko* (2011, directed by Ain Mäeots) and children's musicals much loved by children – *Detective Lotte* (2008) and *Cosmonaut Lotte* (2012), both directed by Ain Mäeots.

But 2014 is something special – even for us at the Vanemuine, being so used to staging musicals – as we have been given a permission to stage the world's most famous musical – Andrew Lloyd Webber's *The Phantom of the Opera* (directed by Georg Malvius).

(Based on the article by Virge Joamets *Vanemuine – Estonia's Oldest Music Theatre* (Vanemuine – Eesti vanim muusikateater) in the publication of the Vanemuine from 2007. Complemented by editor.)

Andrew Lloyd Webber & Tim Rice **EVITA**

Eva Perón – Siiri Sisask, Juan Perón – Veikko Täär, Che – Tõnis Mägi, Magaldi – Aivar Tommingas, Peróni armuke / Perón's mistress – Liisi Koikson

lavastaja / director Tiit Ojasoo; kunstnik / designer Ene-Liis Semper; muusikajuht ja dirigent / musical director and conductor Tarmo Leinatamm; koreograaf / choreographer Jüri Nael

Esietendus 7. juunil 2002 Tartu Raekoja platsil / Premiere on June 7, 2002 on Tartu Town Hall Square

Elton John & Tim Rice **AIDA**

Aida – Janika Sillamaa, Asja Kristofor; Amneris – Liisi Koikson, Nele-Liis Vaiksoo; Radames – Lauri Liiv

lavastaja / director Mati Unt; muusikajuht ja dirigent / musical director and conductor Tarmo Leinatamm; kunstnik / designer Liina Keevallik, kostüümikunstnik / costume designer Reet Ulfsak, koreograaf / choreographer Marge Ehrenbusch

Esietendus 6. juunil 2003 Tartu lauluväljakul / Premiere on June 6, 2003 on Tartu Song Festivals Arena

Andrew Lloyd Webber & Tim Rice **JESUS CHRIST SUPERSTAR**

Jeesus / Jesus – Stephen Hansen, Juudas / Judas – Vaiko Eplik, Siimon / Simon – Koit Toome, Peetrus / Peter – Rommel Singson, Annas – Lauri Liiv, Maarja-Magdaleena / Mary Magdalene – Liisi Koikson, Herodes / Herod – Aivar Tommingas, Pontius Pilaatus / Pontius Pilate – Alexander Lycke, Kaifas / Caiaphas – Taisto Noor

lavastaja / director Georg Malvius; muusikajuht ja dirigent / musical director and conductor Tarmo Leinatamm; kunstnik / designer Ellen Cairns; valguskunstnik / lighting designer Palle Palmé; koreograaf / choreographer Jüri Nael

Esietendus 11. juunil 2004 Vanemuise suvelaval / Premiere on June 11, 2004 on Vanemuine Summer Stage

L. Bernstein

WEST SIDE STORY

Riff – Lauri Liiv / Andres Mähar; Tony – Koit Toome / Rolf Roosalu; Maria – Hanna-Liina Võsa / Nele-Liis Vaiksoo; Anita – Janika Sillamaa / Helen Hansberg

lavastaja / director Ain Mäeots; muusikajuht ja dirigent / musical director and conductor Tarmo Leinatamm; dirigent / conductor Lauri Sirp; kunstnik / designer Riina Degtjarenko; valguskunstnik / lighting designer Palle Palmé

Esietendus 18. veebruaril 2005 Vanemuise suures majas / Premiere on February 18, 2005 in the Grand Building of the Vanemuine Theatre

Andrew Lloyd Webber

CATS

Grizabella – Maarja-Liis Ilus, Bombalerina – Janika Sillamaa, Hellilorum – Julia Botvina / Elisabeth Paavel, Jemima – Nele-Liis Vaiksoo, Quaxo – Koit Toome, Munkustrap – Lauri Liiv jt.

lavastaja-koreograaf / director – choreographer Dmitri Harchenko, muusikajuht ja dirigent / musical director and conductor Tarmo Leinatamm; kunstnik / designer Riina Degtjarenko, kostüümikunstnik / costume designer Gerli Tinn, valguskunstnik / lighting designer Palle Palmé

Esietendus 9. juunil 2005 Vanemuise suures majas / Premiere on June 9, 2005 in the Grand Building of the Vanemuine Theatre

Kauksi Ülle

TAARKA

Näitlejatega koos tantsisid, mängisid ja laulsid seto leelokoorid / With dancers, there were also seto leelo choirs dancing, singing and taking part in the play.

lavastaja / director Ain Mäeots; kunstnik / designer Iir Hermeliin

Esietendus 4. augustil 2005 Obinitsas / Premiere on 4 August 2005 in Obinitsa

B. Andersson, B. Ulvaeus, T. Rice

CHESS

Gerli Padar, Janika Sillamaa, Lauri Liiv, Koit Toome

lavastaja / director Georg Malvius; muusikajuht ja dirigent / musical director and conductor Tarmo Leinatamm; kunstnik / designer Ellen Cairns; valguskunstnik / lighting designer Palle Palmé; koreograaf / choreographer Jüri Nael

Esietendus 2. juunil 2006 Vanemuise suures majas / Premiere on June 2, 2006 in the Grand Building of the Vanemuine Theatre

J. Styne, B. Merrill, P. Stone

SUGAR

Sugar Kane – Gerli Padar, Joe (Josephine) – Andero Ermel, Jerry (Daphne) – Veikko Täär

lavastaja – koreograaf / director – choreographer Mare Tommingas; muusikajuht ja dirigent / musical director and conductor Tarmo Leinatamm; kunstnik / designer Jaanus Laagriküll, kostüümikunstnik / costume designer Ester Kannelmäe; valguskunstnik / lighting designer Palle Palmé; koreograaf / choreographer Janek Savolainen

Esietendus 5. juunil 2008 Vanemuise suures majas / Premiere on June 5, 2008 in the Grand Building of the Vanemuine Theatre

E.-L. Semper, T. Ojasoo, R. Rannap,
M. Kappel, U. Alender, T. Rull
RUJA

Alender – Sergo Vares, Rannap –
Priit Võigemast, Nõgisto – Risto Kübar

lavastaja / director Tiit Ojasoo;
kunstnik / designer Ene-Liis
Semper; muusikajuht ja dirigent
/ musical director and conductor
Erki Pehk, valguskunstnik / lighting
designer Palle Palmé, koreograaf /
choreographer Marika Aida

Esiatendus 15. augustil 2008
Vanemuise suvelaval
Premiere on August 15
on Vanemuine Summer Stage

saadaval DVD-l
available on DVD

J. Kander, F. Ebb, T. McNally
ÄMBLIKNAISE SUUDLUS
KISS OF THE SPIDERWOMAN

Valentin - Koit Toome, Molina – Lauri Liiv
Ämbliknaine / Spiderwoman – Tanja Mihhailova

lavastaja / director Roman Hovenbitzer;
muusikajuht ja dirigent / musical director
and conductor Tarmo Leinatamm; kunstnik /
designer Walter Perdacher, valguskunstnik /
lighting designer Palle Palmé, koreograaf /
choreographer Antton Laine

Esiatendus 31. oktoobril 2009 Vanemuise suures
majas / Premiere on October 31, 2009 in the
Grand Building of the Vanemuine Theatre

Andrew Lloyd Webber & Tim Rice
EVITA

Eva Perón – Maarja Liis Ilus, Juan Perón –
Marko Matvere, Jassi Zahharov, Che – Vaiko
Eplik, Magaldi – Aivar Tommingas, Peróni
armuke / Perón's mistress – Anna Põldvee

lavastaja / director Georg Malvius, muusikajuht ja
dirigent / musical director and conductor Tarmo
Leinatamm, kunstnik / designer Ellen Cairns,
valguskunstnik / lighting designer Palle Palmé,
koreograaf / choreographer Igor Barberic

Esiatendus 27. novembril 2009 Nokia
Kontserdimajas ja 23. jaanuaril 2010 Vanemuise
suures majas / Premiere on November 27, 2009
at the Nokia Concert Hall and January 23, 2010
in the Grand Building of the Vanemuine Theatre

J. Põldma, H. Ernits, P. Pajusaar,
L. Tungal

DETEKTIIV LOTTE
DETECTIVE LOTTE

Lotte – Gerli Padar

lavastaja / director Ain Mäeots;
muusikajuht ja dirigent / musical
director and conductor Tarmo
Leinatamm; dirigent / conductor
Lauri Sirp, kunstnik / designer
Iir Hermeliin, koreograaf /
choreographer Janek Savolainen

Esiatendus 28. novembril 2008
Vanemuise suures majas
Premiere on November 28, 2008
in the Grand Building of the
Vanemuine Theatre

saadaval DVD-l
available on DVD

R. Rodgers, O. Hammerstein II
HELISEV MUUSIKA
THE SOUND OF THE MUSIC

Maria Rainer - Hanna-Liina Vösa / Birgit
Õigemeel; Abtiss /Abbess – Silvi Vrait / Karmen
Puis; Kapten Georg von Trapp / Captain Georg
von Trapp – Raivo E. Tamm / Jüri Lumiste

lavastaja / director Ain Mäeots; muusikajuht
ja dirigent / musical director and conductor
Tarmo Leinatamm; kunstnik / designer Riina
Degtjarenko, kostüümikunstnik / costume
designer Gerly Tinn, valguskunstnik /
lighting designer Palle Palmé, koreograaf /
choreographer Antton Laine

Esiatendus 27. novembril 2010 Vanemuise suures
majas / Premiere on November 27, 2010 in the
Grand Building of the Vanemuine Theatre

Kauksi Ülle, A. Mäeots, S. Paju, O. Ruitlane
PEKO

lavastaja / director Ain Mäeots; kunstnik / designer Iir Hermeliin, helilooja / composer Kristjan Priks, liikumisjuht / chore

Esietendus 1. juulil 2011 Värskas laululaval
Premiere on July 1, 2011 on Värskas Song Stage

saadaval DVD-l
available on DVD

J. Kander, F. Ebb, J. Masteroff
CABARET

Sally Bowles – Tanja Mihhailova / Gerli Padar; Konferansjee / Master of Ceremonies – Hannes Kaljujärv; Preili Schneider / Fraulein Schneider – Silvi Vrait / Eva Püssa

lavastaja / director Roman Hovenbitzer; muusikajuht ja dirigent / musical director and conductor Tarmo Leinatamm; kunstnik / designer Roy Spahn; valguskunstnik / lighting designer Palle Palmé; koreograaf / choreographer Winfried Schneider

Esietendus 20. oktoobril 2012 Vanemuise suures majas / Premiere on October 20, 2012 in the Grand Building of the Vanemuine Theatre

Disney, C. Mackintosh
MARY POPPINS

Mary Poppins – Nele-Liis Vaiksoo, Hanna-Liina Võsa

lavastaja / director Georg Malvius; muusikajuht ja dirigent / musical director and conductor Tarmo Leinatamm; dirigent / conductor Lauri Sirp, kunstnik / designer Iir Hermeliin, kostüümikunstnik / costume designer Ellen Cairns, koreograaf / choreographer Cedric Lee Bradley, valguskunstnik / lighting designer Palle Palmé

Esietendus 25. novembril 2011 Vanemuise suures majas / Premiere on November 25, 2011 in the Grand Building of the Vanemuine Theatre

J. Jacobs, W. Casey
GREASE

Sandy – Getter Jaani / Meribel Mürsepp; Danny – Uku Suviste / Priit Strandberg

lavastaja / director Georg Malvius; muusikajuht ja dirigent / musical director and conductor Tarmo Leinatamm; kunstnik / designer Ellen Cairns, valguskunstnik / lighting designer Palle Palmé, koreograaf / choreographer Adrienne Abjörn

Esietendus 4. mail 2013 Vanemuise suures majas / Premiere on May 4, 2013 in the Grand Building of the Vanemuine Theatre

J. Pöldma, H. Ernits, P. Pajusaar, L. Tungal
KOSMONAUT LOTTE
COSMONAUT LOTTE

Lotte – Gerli Padar, Luisa Värk

lavastaja / director Ain Mäeots; muusikajuht ja dirigent / musical director and conductor Tarmo Leinatamm; dirigent / conductor Lauri Sirp, kunstnikud / designers Iir Hermeliin, Rosita Raud, valguskunstnik / lighting designer Palle Palmé, koreograaf / choreographer Janek Savolainen

Esietendus 5. mail 2012 Vanemuise suures majas
Premiere on May 5, 2012 in the Grand Building of the Vanemuine Theatre

Andrew Lloyd Webber & Tim Rice
EVITA

Eva Perón – Evelin Võigemast; Juan Perón – Kalle Sepp; Che – Vaiko Eplik; Magaldi – Aivar Tommingas; Peróni armuke / Perón's mistress – Kristiina Renser

lavastaja / director Georg Malvius, muusikajuht ja dirigent / musical director and conductor Tarmo Leinatamm, kunstnik / designer Ellen Cairns, valguskunstnik / lighting designer Palle Palmé, koreograaf / choreographer Igor Barberic

Taasesietendus 31. jaanuaril 2014 Vanemuise suures majas / Re-premiere on January 31, 2014 in the Grand Building of the Vanemuine Theatre

KOIT TOOME, GEORG MALVIUS

HANNA-LIINA VÖSA, STEPHEN HANSEN

MARIA LISTRA, STEPHEN HANSEN

VANEMUISE BALLETTITRUPP / VANEMUINE BALLET:

Alicia Nelson, Merilin Mutli, Georgia Giboin, Emma Price, Janika Suurmets, Kersti Kuuse, Tatevik Mkrtoumian, Viktoria Valujevski, Matthew Jordan, Matthieu Quincy, Matteo Giulio Tonolo, Joshua Woodhams, Lawrence Massie, Diego Cardelli, George Willé-Williams

VANEMUISE SÜMFOONIAORKESTER / VANEMUINE SYMPHONY ORCHESTRA

Muusikajuht ja peadirigent / Music Director and Chief Conductor Paul Mägi

I viiul / I violin Kadri Sepalaan (orkestri kontsertmeister), Laura Miilius, Andri Annus, Eva-Maria Sumera, Evelin Tammiku, Maria Kesvatera, Katrin Ojam, Anne Vellomäe, Helena Valpeteris, Lucia S. Alfonso

II viiul / II violin Anna Samsonova, Eveli Roosaar, Sirli Laanesaar, Žanna Toptši, Denis Strelkov, Hille Niilisk, Olga Alferova

Viola / Viola Svetlana Nukka, Hanno Maadra, Niina Mets, Tiina Enniko, Merike Ots, Karen Kriit

Tšello / Violoncello Lauri Sõõro, Enno Lepnurm, Heli Ilumets, Aike Randmann, Marina Peleševa, Markus Altrov

Kontrabass / Contrabass Linda Viller, Aivar Eimra, Jaanus Roosileht, Jaanus Siniväli

Harf / Harp Kai Visnapuu

Flööt / Flute Karina Vološina, Heili Mägi, Lande Kits, Kersti Perandi, Margus Kits

Oboe Anna Šulitšenko, Kristi Volmer, Maimu Kaardeographer Janek Savolainen

Klarnet / Clarinet Margus Vahemets, Tõnu Kalm, Heimo Hodanjonok

Fagott / Bassoon Kulvo Tamra, Johanna Tuvi, Elle Fuchs

Metsasarv / Horn Jan Pentšuk, Urmas Himma, Hannes Metssalu, Kristiina Luik, Marie Jaksman

Trompet / Trumpet Tanel Aavakivi või Jaak Oserov, Karl Vakker, Marti Suvi, Viljar Lang

Tromboon / Trombone Kait Tiitso, Rain Kotov, Aivo Koddanipork

Löökriistad / Percussions Ilja Sharapov, Valdeko Vija, Ilmar Varjun

Bänd / Band Jürmo Eespere – klahvpillid / keyboards, Andrus Rannaääre – klahvpillid / keyboards, Alari Piispea – basskitarr / bass guitar

VANEMUISE OOPERIKOOR / VANEMUINE OPERA CHOIR

Peakoormeister / Chief chorus master Piret Talts

Kontsertmeister / Rehearsal pianist Katrin Nuume

I sopran / I soprano Merle Aunpuu, Kaja Ilmjärv, Milvi Luik, Helen Nõmm, Luule Veziko, Helen Hansberg

II sopran / II soprano Marika Villemson, Anne Vilt, Elin Kaiv, Siiri Koodres

I alt / I alto Katrin Kapinus, Vaike Lätt, Eve Kivisaar, Maire Saar, Inge Õunapuu

II alt / II alto Liina Tordik, Aime Roosileht

I tenor Rainer Aarsalu, Matis Merilain, Edgar Mikkell, Oliver Timmusk

II tenor German Javier Gholami Torres-Pardo, Ivar Saks, Alo Kurvits

Bariton / Baritone Endel Kroon, Risto Orav, Elmar Pool, Erkki Rebane

Bass Andres Ross, Uku-Markus Simmermann, Margus Toode

Teatrijuht / General Manager Toomas Peterson

Muusikajuht / Music Director Paul Mägi

Ballettijuht / Ballet Director Mare Tommingas

Draamajuht / Drama Director Tiit Palu

Lavastusala juht / Technical Director Rait Randoja

Lavatehniline meeskond / Stage technicians: Rello Lääts, Oliver Pärna, Avo Anni, Imre Toomeoks,

Mart Visnapuu, Aigar Kikkas, Jura Gudkov, Sergei Ivanov, Paap Nõmm, Koit Visnapuu, Remo Paatsi,

Juri Seredenko, Karl Künnapuu, Alvar Maidla, Meelis Kalling, Tarvo Vassil

Dekoratsiooniala / Stage Set Department: Aarne Hansalu, Marika Raudam, Ain Austa, Innari Toome, Andres Lindok, Terje Kihu, Leenamari Pirn, Sirje Kolpakova, Aleksandr Karzubov, Indrek Ots, Eino Reinapu, Mart Raja, Arvo Lippin, Katrin Nigumann

Kostüümiala / Wardrobe Department: Ivika Jõesaar, Liisi Ess, Ruth Rehme-Rähni, Külli Kukk, Edith Ütt, Ivi Vels, Heli Kruuse, Luule Luht, Tia Nuka, Kaire Arujõe, Riin Palumets, Irina Medvedeva, Valentina Kalvik, Inkeri Orasmaa, Daisy Tiikoja, Elli Nõps, Anneli Vassar, Marit Reinmets, Natalja Malinen, Juta Reben, Mati Laas, Malle Värno, Henn Laidvee

Riietusala / Costume Warehouse: Piret Univer, Eva Kõiv, Anu Kõiv, Kadri Kangur

Grimm ja soengud / Make up and Hair Stylists: Anne-Ly Soo, Maarja Lõbu, Olga Belokon, Madli Uibukant,

Mare Kuul, Raili Lass, Maarja Linsi, Rutt Laikask, Kairi Laur, Janika Kolju, Erle Vannus

Rekvisiidiala / Stage Prop Department: Liina Martoja, Angelika Aun, Ave Liivamägi, Riin Tammiste, Kaie Uustal

Valgusala / Lighting Department: Andres Sarv, Kaspar Aus, Tõnis Järs, Tõnu Eimra, Villu Adamson,

Andrus Treier, Madis Fuchs, Tauri Kõtsi, Alvar Fuchs

Heli- ja videoala / Audio-Visual Department: Toivo Tenno, Andres Tirmaste, Kalev Kääpa, Andreas Kangur, Vaiko Vreimann

Fotod proovist / Photos from the rehearsal: Gabriela Liivamägi

Tõlked / Translations: Egle Lillemäe, Luisa Tõlkebüroo / Luisa Translation Bureau **Eriline tänu / Special thanks to** Liina Tordik

Kavalehe teostus / Programme preparing: Aide Eendra, Kai Rohejärvi

Tänu elektroonilise ahvi mehhanismi eest TANEL LINNASELE (Teaduskeskus AHHA) /

Thanks to TANEL LINNAS for the electronic monkey mechanism (Science Centre AHHA)

Emakeelne kultuur on hindamatu väärtus.

30. detsembril 2006 asutasime Vanemuise Fondi, et hoida ja toetada Eesti teatrikunsti. Lubame hea seista fondi käekäigu eest

Olga Aasav, Kalev Kase, Mart Avarmaa, Tartu linn

Vanemuise Fond on loodud teatri töötajate erialase arengu ja koolituse toetuseks.

Fondi on võimalik teha annetusi:

SA Tartu Kultuurkapital / SEB pank 10102052050006 / Sampo Pank 334408570002

Märksõna: VANEMUISE FOND

Vanemuise fond tänab:

Olga Aasavit, Mart Avarmaad, Alar Kroodot, Kalev Kaset, Mati Kermast, Eero Timmermanni, Tartu linna, Vanemuise advendikontserdil annetajaid.

AS GIGA on Vanemuise Sümfooniaorkestri Kassitoome tasuta suvekonserti peasponsor.

ALTIA
— EESTI —
Eriiseteks hetkedeks

LARSEN
COGNAC

Vanemuise teatri
toetaja

neh

*Pädaste Manor seasonal
kitchen in the city*

CHEFS' TABLE

Your private dinner table right in the heart
of the kitchen at Neh!

A Tallinn city retreat dedicated to
Nordic Islands' Cuisine.

BEST NATIONAL RESTAURANT IN ESTONIA - SILVER SPOON 2012
Lootsi 4 - Tallinn - Estonia +372 60 22 222 - neh.ee - info@neh.ee

TÄHELEPANU! TEGEMIST ON ALKOHOLIGA. ALKOHOL VÕIB KAHJUSTADA TEIE TERVIST.

Toome
teatri-
elamuse
lähemale

Seistes omade ja võõraste vahel.

Kuula Ooperifantoomi muusikat Spotify's!

Spotify 20 miljoni loo hulgast leiad kõik oma lemmikud, muusikalidest tänaste pop-hittideni.

vanemuine.ee